"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 114 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, toukok. 15 p:nä—Wed., May 15 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Karkoituksella uhatut työläiset laskettu ehdolliseen vapauteen

SAM LANGLEY JA JOE FARBY VANGITTIIN MIELIVALTAISESTI TORONTON KUNNALLISTEN TÄYTEVAALIEN AIKANA PITÄMIENSÄ KATUPUHEIDEN JOHDOSTA

Karkoitushanke on edelleenkin käsittelyn alaisena

TORONTO, Ont., toukok. 14. — Täkäläiset kommunistit Sam Langley ja Joe Farby laskettiin tänään ehdonalaiseen vapauteen Toronton vankilasta, jossa he ovat pidätettyinä Englantiin karkoittamista varten. Molemmat toverit vangittiin aikaisemmin kunnallisten täytevaalien aikana katukokouksessa puhumisesta, josta he yhdessä neljän muun toverin kanssa saivat kuukauden vankilatuomion. Siitä huolimatta, että siirtolaisministeriöstä ei ole tullut lopullista varmaa tietoa näiden tovereiden karkoittamishankkeen suhteen, ovat he edelleen tämän uhkan alaisia.

Törkeätä karkoitusmääräystä osittaisesti peruutettu

Paikalliset siirtolaisviranomaiset selostavat karkoittamishankkeen perustuvan lakimääritelmään, jonka mukaan kaikki vankilatuomioita suorittaneet ulkomaalaiset voidaan karkoittaa maasta "vastenmielisinä aineksina". Tästä tulkinnasta vetosi Canadan työväenpuolustusliiton asianajaja Ottawaan, vetoomuksen tultua kuitenkin hylätyksi. Viranomaiset ovat kuitenkin ryhtyneet perääntymään, sillä vaikka karkoitusmääräystä ei ole peruutettu niin, tästä huolimatta ei karkoitustoimenpiteisiin ryhdytä heti, vaan laskettiin molemmat toverit ehdonalaisina vapaalle jalalle sillä uhalla, että jos he uusivat "rikoksensa", tullaan heidät heti lähettämään maasta pois. Tällä uhalla yrittää canadalainen hallitus estää nämä toverit toimimasta luokkansa hyväksi.

Tulos työväen joukkopainostuksesta

Toveriemme vankilasta vapauttaminen ja karkoituksen lykkääminen ovat käsitettävä voitoksi, mutta kaikki mahdolliset voimat on keskitettävä heitä uhkaavan määräyksen lopulliseksi poistamiseksi. Porvarilliset viranomaiset eivät olisi ryhtyneet tähänkään myönnytykseen, ellei katala karkoitushanke olisi herättänyt kiusallista huomiota työväenpuolustusliiton väliintulon y.m. työväenjärjestöjen harjoittaman painostuksen takia.

Manitoban konservatiiveja uhkaa hajautuminen

WINNIPEG, Man., toukok. 14. — Lainlaatijakunnan konservatiivisen edustajaryhmän johtaja eversti F. G. Taylor lausui tänään maakuntaparlamentissa, että hän tulee eroamaan puolueryhmänsä johdosta, ellei ensi kuussa Brandonissa pidettävä maakunnallisen konservatiivipuolueen konventsioni hyväksy hänen omaksumaansa kantaa Seven Sisters-putousten Winnipeg Electric-yhtiölle luovuttamisen yhteydessä nousseessa rettelössä. Taylor asettuu vastustamaan mainittujen putousten yksityiselle yhtiölle luovuttamista.

Siitä huolimatta, että maakuntahallitus ja Winnipeg Electric-yhtiö ovat laatineet sopimuksen, jonka mukaan Seven Sisters-vesivoimalähteet luovutettaisiin tälle yksityiselle yhtiölle viidenkymmenen vuoden ajaksi, tarvitsee tämä suunnitelma vielä maakunnan lainlaatijakunnan suostumuksen ennenkuin se on täydelleen sitova.

Kolme junailijaa loukkautunut yhteentörmäyksessä

MOSE JAW, Sask., toukok. 14. — Kolme Canadian Pacifc-rautatien palveluksessa olevaa junailijaa loukkaantui eilen rahtijunan ajaessa yhteen radankorjausjunan kanssa lähellä tätä kaupunkia. Rahtijunan veturi, yhdeksän vilja- ja hiililastissa olevaa vaunua ja kolme tyhjää vaunua suistui radalta, ja työjunan kolme vaunua tuhoutui. Rahtijunan lähestyessä rautatieristeystä, ajoi työjuna tämän eteen, jälkipäässä olleiden vaunujen murskaantuessa.

Ihmeteltävä seikka onnettomuudessa on se, että ketään ei menettänyt henkeänsä, siitä huolimatta, että täräys oli voimakas.

Pugwash, N. S., toukok. 14. — Tuhoisa tulipalo hävitti 35 rakennusta, joihin sisältyi kaksi kirkkoa, tehdaslaitos, hotelli ja lukuisia asuinrakennuksia. Tulipalot ovatkin aiheuttaneet huomattavaa vahinkoa tässä vähäisessä kauppalassa, ollen tämä jo kolmas suurempi palo kahden vuoden aikana. Tulen aiheuttama vahinko arvioidaan noin 125,000:ksi dollariksi.

Kantonilaiset tehneet rauhan Kwangsin kanssa

Etelä-Kiinan pääkaupunki oli jo kolmelta taholta piiritettynä

KANTON, toukok. 14. — Kanton ja ympäröivä Kwantungin maakunta ovat ostaneet rauhan hyökkääviltä kwangsilaisilta raskaasta hinnasta. Kolme Kwangsin armeijaa oli lähestymässä Kantonia kaikilta kolmelta maanpuoliselta suunnalta, eikä kantonilaisilla ollut muuta vaihtoehtoa, kuin joko luovuttaa kaupunki hyökkääjille, jolloin olisi seurannut valloittajien terrori ja kaupungin raiskaaminen, tai sitten yrittää tehdä sovinto kwangsilaisten kanssa.

Kantonilaiset valitsivat jälkimäisen vaihtoehdon. Kwangsilaiset ovat määränneet rauhan ehdoksi, että Kantoni suorittaa heille $750,000 meksikolaista dollaria kuukaudessa ($285,000 Yhdysvaltain rahassa) epämääräisen ajan. Lisäksi vaativat Kwangsin joukot sotatarpeita ja suuren joukon sotilaita, jotka alistetaan Kwangsin komennon alle. Samoin tulee palautettavaksi Kwangsille sen oikeudet oopiumikaupan harjoittamiseen Sikiangin varrella.

Ulkonaiset seuraukset aselevosta Kantonissa on ollut liikenteen ja kaupan osittainen palautuminen, Kwangsin armeijain etenemisen keskeytyminen, keskuspankin uudelleen avaaminen ja väestön levottomuuden väheneminen.

Veturinkuljettaja syytteessä Drocourtin onnettomuudesta

Kahta muuta junailijaa syytetään rikollisesta huolimattomuudesta

PARRY SOUND, Ont., toukok. 14. — Täällä tulee valamiesoikeuden edessä Drocourtin junarikon johdosta vangittujen rautatietyöläisten jutut käsiteltäväksi, ainoastaan veturinkuljettaja Vernon Alexanderin ollessa syytteessä miestaposta, lämmittäjä Rileyn ja jarrumies Charles Gorrien ollessa syytettynä rikollisesta leväperäisyydestä. Alustavassa kuulustelussa, joka suoritettiin poliisioikeudessa asetettiin kolme syytteeseen miestaposta.

Kuljettaja Alexanderin asianajajana on torontolainen Arthur W. Roebuck, jarrumies Gorrien puolustusasianajajana W. F. Nickle, joka on entinen Ontarion prokuraattori, ja lämmittäjä Rileyn lakimiehenä T. N. Phelan.

Viljan rahtimaksuja alennettu

Koskee ainoastaan maksuja Georgian-lahden satamien ja Montrealin välillä

OTTAWA, toukok. 14. — Canadalaiset rautatiet ovat alentaneet viljankuljetusmaksuja Georgian-lahden satamien ja Montrealin tai Quebecin välillä kahdella sentillä bushelia kohden. Täten tulee rahtimaksu olemaan 6.6 senttiä bushelilta, sen sijaan, että aikaisempi taksa oli 8.6 senttiä.

Yhdysvaltain puolella on kauppakomissioni myös ilmoittanut uusien viljataksojen voimaan astumisesta, ollen alennus sielläkin kaksi senttiä bushelia kohden Buffalon ja New Yorkin välillä.

Epäluottamuslause-ehdotus parlamentissa

Konservatiivit uhkaavat hyökätä hallitusta vastaan siirtolaisministeriön kustannusarvion yhteydessä

OTTAWA, toukok. 14. — Konservatiivinen oppositsioni tulee esittämään epäluottamuslause-ehdotuksen liittohallitusta vastaan parlamentissa, siirtolaisministeriön kustannusarvion tullessa käsiteltäväksi. Hyökkäys tulee perustumaan yleensä siirtolaisministeriön toimintaan.

Täkäläiset piirit ovat vakuutettuja, että parlamentti ei vielä useaan päivään kerkiä käsittelemään siirtolaisministeriön toimintaa.

Englannin työväki vaalitaistelussa

KOMMUNISTIPUOLUEELLA 31 EHDOKASTA — TUNNUSTUKSENA MONARKIAN POISTAMINEN JA KOMMUNISTISEN TASAVALLAN PERUSTAMINEN

LONTOO, toukok. 14. — Englannin vaalien kiihkeyttä todistaa se, että eri puolueet ovat asettaneet kaikkiaan 1,718 ehdokasta ja että vain kahdessa vaalipiirissä on yksi ehdokas, joka tulee valituksi ilman vastustajan kilpailua. Alahuoneen puhemiestä, kapteeni Fitzroyta vastaan ei ole asetettu vasta-ehdokasta Daventryn vaalipiirissä, ja Douglas King, kaivosdepartmentin johtaja, jää todennäköisesti vaille kilpailijaa South Paddingtonissa, ellei työväenpuolue viime hetkessä järjestä vastaehdokasta.

Vasemmistoehdokkaat kilpailevat työväenpuolueen herroja vastaan

Kommunistipuolue on ryhtynyt erittäin tehokkaasti vaalitoimintaan, asettaen ehdokkaita erikoisesti kilpailemaan työväenpuolueen taantumuksellisia johtajaherroja vastaan niissä piireissä, missä työväenpuolue on ennemmin saanut voimakasta kannatusta. Niinpä kommunistipuo... kuljettajan R. Ashcroftin Derbyn vaalipiirin ehdokkaaksi. Derby on niitä harvoja vaalipiirejä, joista valitaan 2 edustajaa. Toinen niistä on ollut työväen vihollinen J. H. Thomas, taantumuksellinen rautatieläisten liiton sihteeri ja ent. "työväen" hallituksen dominioiden sihteeri. Toinen on konservatiivi Luce. Porvaristo on huolissaan siitä, jos Thomas menettäisi asemansa vaaleissa.

Vasemmistolaisella työväestöllä on yhteensä 31 ehdokasta eri vaalipiireissä.

Työväellä vallankumouksellinen ohjelma

Erikoista huomiota kiinnitetään siihen radikaaliseen ohjelmaan, jonka kommunistipuolue on omaksunut vaaleissa. Sen päämääränä on työväenluokan nostattaminen itsenäiseen valtiolliseen toimintaan kaikkia porvarillisia ja puoliporvarillisia aineksia vastaan. Julkaisemassaan vaalijulistuksessa vaaditaan monarkian poistamista ja kommunistisen tasavallan perustamista. Kaikki kolme muuta puoluetta julistetaan kapitalistien ystäviksi.

Vanhoilliset "työväen" johtajat, Ramsay MacDonald, Arthur Henderson ja J. H. Thomas ovat vieläkin suuremmassa määrässä sotajalassa kommunistista työväestöä vastaan, kuin taantumuksellisimmat konservatiivit, ja porvarilehdet antavat paljon tilaa macdonaldilaisten lausunnoille.

Eri puolueiden ehdokasmäärä kohoaa seuraaviin lukuihin: Konservatiivit 588 ehdokasta, työväenpuolue 566, liberaalit 506, riippumaton työväenpuolue y.m. 27 ehdokasta. Riippumaton työväenpuolue muodostaa näissä vaaleissa puolelta toiselle häilyvän työväenpuolueen "vasemmiston", joka puhuu "sosialismin toteuttamisesta" y.m. ihanteista. Sen johtaja on kaivosliiton johtaja James Maxton.

Suuri kuparilöytö Ruotsissa

TUKHOLMA, toukok. 14. — Tatesstricklandissa on tehty kupari- ja kultalöytö, joka on rikkaimpia, mitä Ruotsissa on koskaan löydetty. Näin kertovat sanomalehti "Aftonbladettille" saapuneet tiedot.

Kuparisuoni ulottuu maanpinnalla alueeseen, joka on 2,957 jalkaa pitkä ja 115 jalkaa leveä. Kultakerroksen laajuutta ei ole vielä saatu määritellyksi.

Löydöllä saattaa olla melkoisen suuri merkitys tulevaisuuden kuparituotannolle.

Taiteen puolueettomuus

AUTOILIJAT PELASTUIVAT YHTEENTÖRMÄYKSESTÄ IHMEEN TAVALLA

RICHMOND HILL, Ont., toukok. 14. —Kolme autoilijaa pelastui vähäisemmillä vammoilla heidän autonsa joutuessa Canadan kansallisten rautateiden rahtijunan alle. Auto sinkosi iskun voimasta viidenkymmenen jalan päähän syvään ojaan. Autossa olijat eivät huomanneet junaa ennenkuin sen väistäminen oli liian myöhäistä.

11 tyttöä hukkunut

SEURAUS VENEEN KAATUMISESTA

VARSOVA, toukok. 14. — Yksitoista tyttöä hukkui Gomelissa, Volhyniassa, kun soutuvene, jossa yrittivät kulkea joen poikki, oli kaatunut eilen. Kaikki veneessä olleet hukkuivat.

Vaino Ateenassa

POLIISI VANGINNUT TYÖLÄISIÄ

ATEENA, Kreikka, toukok. 14. — Sunnuntaina vangittiin poliisin toimesta suuri joukko työläisiä syytettynä valtiovastaisesta toiminnasta. Kommunistilehtiä lakkautettiin.

Rappareiden lakko päättynyt Torontossa

Työläiset palaavat työhön saavutettuaan voiton

TORONTO, Ont., toukok. 14. — Täkäläiset lakossa olevat rapparit saavuttivat voiton taistelullaan, työnantajien myöntyessä lopultakin työläisten esittämiin vaatimuksiin. Uusi työsopimus kolmen vuoden ajaksi on allekirjoitettu, myöntäen vähintäin 7 ja puolen sentin palkankorotuksen tuntia kohden, uuden tuntipalkan tullessa olemaan 1,32½ dollaria. Viisipäiväinen työviikko tulee edelleenkin olemaan voimassa.

Lakossa olleet neljäsataa rapparia tulevat palaamaan työhön huomenaamulla.

Kansainvälinen väärennyspaja taas toimimassa

Tiedot hajaantumisesta Saksan kommunistipuolueen toimitsijain keskuudessa osoittautuivat perättömiksi

NEW YORK, N. Y., toukok. 13. — Inprecorrin lähettämät tiedot osottavat äskettäin täällä levitetyt tiedot hajaantumisesta Saksan kommunistipuolueen toimitsijapiireissä olevan täydelleen perättömiä. Täkäläisen juutalaisen luopiolehden "Daily Forwardin" Berliinin kirjeenvaihtajan toimesta lähetettiin hälyyttäviä tietoja, että Saksan kommunistipuolueen päivälehden "Rote Fahnen" (Punalippu) toimituksesta olisi kolme toimittajaa, Karo, Rabold ja Koehler, eronnut erimielisyyksien johdosta vappumielenosoitusten järjestämisen yhteydessä heränneistä kysymyksistä.

Berliiniläisen tietojenväärentäjän tiedonanto osoittautuu yhä halpamaisemmaksi, kun tarkemmat tiedot toteavat, että ainoastaan Koehler on koskaan ollutkaan lehden palveluksessa, ja hänkin ainoastaan teknillisessä työssä eikä toimittajana.

Taantumuksellisen "Forwardin" Berliinin kirjeenvaihtaja Leshtsinsky on jo aikaisemminkin kunnostautunut työväenpyrkimyksiä vastaan suunnattujen valheiden levittämisessä. Muodostuen berliiniläisten valkovenäläisten äänitorveksi, on hän toitotellut maailmalle hirveitä kertomuksia vastavallankumouksista ja talonpoikaiston kapinoista Neuvostoliitossa. Tämä saksalaisia kommunisteja vastaan suunnattu juttu on hänen viimeisin valheluomansa.

Vaara oli kohdata kymmeniä kaivosmiehiä

Nostolaitteen kuljettaja kuoli sydänhalvaukseen juuri ennen alas laskeutumista Timminsissä

TIMMINS, Ont., toukok. 14. — Eräällä täkäläisellä kaivannolla oli kaksikymmentä kaivosmiestä vähällä joutua hengenvaaraan putoamalla nostolaitteessa aukon pohjaan, kun nostolaitteen kuljettaja kuoli sydänhalvaukseen hetkeä ennen kuin miesten piti laskeutua kaivantoon. Miehet olivat hissilaitteessa valmiina, ja jos nostokoneen käyttäjä olisi kerinnyt laskemaan sitä, olisi tapaturma ollut mahdollinen.

Tällaiset tapaukset ovat omiaan osottamaan miten tärkeätä olisi erikoisten turvallisuuslaitteiden käytäntöönottaminen nostohissin pohjaan putoamisen ehkäisemiseksi, jos laitteen käyttäjälle sattuisi joku onnettomuus. Kymmenien työläisten henget olisivat paremmin turvatut jos nostolaitteista huolehtimaan asetettaisiin kaksi henkilöä. Pitkiä päiviä raatavaa työläistä on alati uhkaamassa nääntymyksestä tai muista vaikutteista johtuvat pyörtymyskohtaukset, kuin myöskin vakavammat onnettomuudet, näiden samalla uhatessa kaivoksessa työskenteleviä työläisiä.

Suomi taasen taantumuksen rintamassa

KIELTÄYTYY ALLEKIRJOITTAMASTA SODANKIELTOSOPIMUSTA NEUVOSTOLIITON KANSSA

HELSINKI, toukok. 14. — Suomen Moskovassa oleva edustaja on jättänyt Neuvostohallitukselle hallituksensa nootin, jossa ilmoitetaan, että Suomi kieltäytyy allekirjoittamasta Litvinovin sopimusta sen perusteella, että katsoo sen muka tarpeettomaksi.

Nootissa viitataan siihen, että kun Kelloggin sodankieltosopimus kohdakkoin tulee kaikkien alkuperäisten sopimusvaltioiden allekirjoitettavaksi niin baltialaisten valtioiden on suotta ruveta osallisiksi Litvinovin sopimukseen. Siinä tapauksessa, että Kellogg-sopimus ei saisikaan kaikkien valtioiden vahvistuksen, on Suomi kuulemma valmis suostumaan Litvinovin sopimukseen, selittäen tällä välin kuitenkin kunnioittavansa sen periaatteita suhteissaan muihin valtioihin, Neuvostoliitto lukuunotettuna.

Litvinovin sopimus laadittiin sitä varten, että saatettaisiin heti voimaan sodankieltosopimus baltilaisten y.m. reunavaltioiden ja Neuvostoliiton välillä. Useat näistä valtioista ovat jo allekirjoittaneet sanotun sopimuksen, joten Suomen esiintyminen vaikuttaa tahalliselta rauhanperiaatteiden sabotaasilta.

Vaikka valkoinen Suomi ei uskallakaan suoranaisesti osoittaa vihamielisyyttään voimakasta työläisnaapuriaan kohtaan, kuvastuu ylläolevasta nootista, miten Suomen ulkopolitiikka on riippuvainen imperialistivalloista, ennen kaikkea Englannista, jotka vallat parhaillaan koettavat muodostaa yhteisrintamaa Neuvostoliittoa vastaan jossa rintamassa Suomikin esiintyy pienenä puskurivaltiona.

Taantumukselliset haluavat estää Neuvosto-filmien esittämisen

Sivistystä vihaavat kirkolliset taasen kunnostautuvat

BOSTON, Mass., toukok. 14. — Tämän kaupungin papiston taholta on noussut huuhkaimen huutoja Neuvosto-filmiä vastaan. Bostonilaiset papit, joiden keskuudessa ei koroitettu ääntäkään täällä tapahtuneen, kahden viattoman työläisen, Saccon ja Vanzettin, kylmäveristä murhaamista vastaan, ovat peloissaan sen johdosta, että Yhdysvalloissa on ryhdytty esittämään Neuvostoliitossa valmistettuja filmejä. Muuan mustakaapu, pappi Conrad, on saarnastuolissa singonnut "anateemansa ja maranathansa" tällaista "propagandaa" vastaan.

Muuan sellainen filmi on "Potemkin", realistinen kuvaus Mustanmeren laivastossa aikoinaan syntyneestä kapinasta, jolloin matruusit kieltäytyivät ampumasta tsaarivallan käskystä tovereitaan. "Venäläiset tuhosivat oman maansa ja nyt hluavat tuhota toisia", sanoo tämä pappismies. Työväestö panee jyrkän vastalauseensa tällaista neuvostovaltion törkeätä parjausta vastaan, sillä Neuvostoliitto on maa, missä sivistys ja taloudellinen hyvinvointi on kulkenut jättiläisaskelin eteenpäin ja jonka filmitaidekin on loistavalla tasolla.

5-päiväinen työviikko leviää

NEW YORK, toukok. 11. — Elunion työpaikkojen työnantajain järjestö, Structural Steel Board of Trade, Inc., taholta ilmoitettiin eilen, että mainituille rakennustyömailla astuu 5-päiväinen työviikko voimaan ensi elok 24 p., jolloinka 5-päivän työviikko astuu voimaan union työpaikoilla. Mainitut rautatyöläiset tekevät nykyään 44-tuntista työviikkoa. $14 päiväpalkalla. Elok. 24 p:nä heidän päiväpalkkansa tulee olemaan $15.40 eli $77 viikolta. Työviikon lyhennys ja palkankorotus koskee avonaisten työpaikkojen 2,500 työläistä yhdeksän yhtiön rakennustyömailla.

Ottawa, toukok. 13. — Hallituksen länsimaakunnissa sijaitsevien viljasäiliöiden yleinen liikkeenhoitaja R. H. Hetherington selosti tänään parlamentin maanviljelysasioita käsittelevälle komitealle, että näissä viljasäiliöissä ei sekoiteta huonompilaatuista viljaa parempaan.

Toimitetuissa tutkimuksissa on ilmennyt, että yksityisten omistamissa viljasäiliöissä on harjoitettu tällaista laatujen sekoittamista, joka aiheuttaa viljan arvon alenemisen.

Työväenlehtien vaino Suomessa taasen täydessä käynnissä

VIRKAVALTA KOHDISTAA LAKKAUTUSSYYTTEITÄ VASEMMISTOLEHTIÄ VASTAAN — TAHTOO PANNA KAPULAN TYÖVÄEN SUUHUN VAALIEN EDELLÄ

Lahtarivalta turvautuu vanhoihin koeteltuihin keinoihinsa

HELSINKI, huhtik. 29. — (Postitieto) — Tänään ilmestyneessä "Työväenjärjestöjen Tiedonantajassa", joka on vasemmistolaisen työväenliikkeen pää-äänenkannattaja tässä maassa, julkaistaan haastekirjelmä, jonka lehden päätoimittaja, toveri Frans Perho, oli saanut toissa päivänä, ja jossa kutsutaan häntä Helsingin raastuvanoikeuteen tänään maanantaina, vastaamaan oikeusministeriön määräyksestä nostettuun syytteeseen, mikä kohdistuu lehdessä julkaistua kolmea kirjoitusta vastaan.

Kirjoitukset olivat maalisk. 15 pnä julkaistu "Meneekö talonpoika sodassa herrasvallan käskyläiseksi?" ja huhtik. 2 p:n numerossa ollut Tampereella pidetyn neuvottelukokouksen poliittisille vangeille lähettämä tervehdys sekä huhtik. 12 pnä julkaistu Työväen Vaalikomitean vappujulistus.

Mistä lehteä syytetään

Syytekirjelmässä m.m. sanotaan:

"1) Sanotun sanomalehden numerossa 63 (32) viime maaliskuun 15 päivältä on julkaistu otsakkeella "Meneekö talonpoika sodassa herravallan käskyläiseksi?" varustettu kirjotus, jossa, huomioonottaen otsikon, yritetään houkutella asevelvollisia toimimaan palvelusvelvollisuutensa vastaisesti,

2) Että mainitun lehden 75 numerossa kuluvan huhtikuun 2 päivältä on taas julkaistu eräs Tampereella pidetyn neuvottelukokouksen poliittisille vangeille lähetettäväksi päätetty tervehdys, jossa ylistetään tekoja, jotka laissa ova rangaistuksen alaisia ja lainvoimaisilla tuomioilla sellaisiksi todettuja sekä

3) Niinikään on puheenaolevan sanomalehden numerossa 84 (42) huhtikuun 12 päivältä julkaistun kirjoituksen "luokkataistelun lippujen alle" katsottava sisältävän sellaisia ilmeisesti perättömiä tietoja, jotka ovat omansa halventamaan hallitusta, eduskuntaa ja julkisia viranomaisia sekä saattamaan niiden toimenpiteet ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen halveksimisen alaiseksi.

Lisäksi väitetään ensiksi mainitussa kirjoituksessa myöskin, että Suomen porvaristo valtautuu hyökkäämään Neuvosto-Karjalaan ryöstääkseen luonnonrikkaudet omaksi saaliikseen, mikä väite on omiansa halventamaan hallitusta ja samalla myöskin eduskuntaa, jonka päätettävänä sota hallitusmuodon mukaan on, ja sama kirjoitus myöskin sisältää viranomaisia halventavaa ("papit ja muut puoskarit")."

Syytekirjelmässä vaaditaan edesvastuuta rikoslain 16 luvun 9 pykälän 2 momentin; 24 pykälän 2 momentin ja 8 pykälän 2 momentin mukaan sekä lehden lakkauttamista painolain 37 pykälän 3 momentin mukaan.

Porvariston ote työväen ja pienviljelijäin vaalitaistelua vastaan

Puhumatta siitä, että tämän törkeän painokanteen mukaan ei työväen lehdellä olisi oikeutta arvostella porvariston edesottamisia ilman että tätä heti tulkittaisi "laillisen yhteiskuntajärjestyksen" halventamiseksi, näyttää porvariston katalan hankkeen takana olevan poliittinen päämäärä estää työväenlehdet ilmestymästä vaalien edellä, voidakseen siten iskeä työväen vaalivapautta vastaan.

Edellämainituista syytteenalaisista kirjoituksista on nim. Tampereella pidetyn neuvottelukokouksen poliittisille vangeille lähettämä tervehdys ja Työväen Vaalikomitean vappujulistus todennäköisesti julkaistu kaikissa vasemmistolehdissä, minkä vuoksi samanlaisia lakkauttamissyytteitä tullaan luultavasti nostamaan kaikkia lehtiä vastaan.

Tällainen työväen painovapauden vainoaminen visseissä poliittisissa tilanteissa ei ole lainkaan tuntematonta Suomessa, mutta siitä huolimatta tulee työväki ja pienviljelijät mitä voimakkaimmin torjumaan nämä hyökkäykset ja entistä suuremmalla ponnella käymään ensi heinäk. vaaleihin, osottaakseen porvaristolle, ettei vainotoimenpiteillä voida nujertaa työväen vapausliikettä.

Ottawa, toukok. 13. — Lontoossa pidettävässä brittiläisen valtakunnan eri osien hallitusten edustajain konferenssissa tulee Canadaa edustamaan pääministeri Mackenzie King ja oikeusministeri Ernest Lapointe sekä ulkoasiain apulaisministeri tohtori Skelton. Konferenssin käsiteltävänä tulee olemaan tärkeä kysymys valtakunnan eri osien suhtautumisesta toisiinsa.

Sotakorvausneuvottelujen päättyminen

Raportti sotakorvauskysymyksen lopullisen järjestämisen epäonnistumisesta valmistunut

PARIISI, toukok. 14. — Tänään on valmistunut sotakorvausten lopullista järjestämistä käsitelleen komitean raportti kolmen kuukauden neuvottelujen tuloksesta, jotka neuvottelut kaikesta päättäen eivät ole johtaneet mihinkään tulokseen. Raportin on laatinut komissionissa oleva Englannin edustaja, Sir Josiah Stamp.

Saksan edustaja pyydetään allekirjoittamaan tämän raportin ja sen jälkeen jää liittolaisvaltain edustajille tilaisuus joko hyväksyä tai hyljätä. Edustajat voivat joko hylätä raportin kokonaan tahi saattaa raportti saada muutamien edustajien hyväksymisen, jossa tapauksessa seuraisi vähemmistö- tai enemmistöraportin laatiminen.

Raporttiin on sisällytetty ne ehdot, joiden mukaan Saksa on valmis hyväksymään komissionin puheenjohtajan, Youngin, ehdotuksen sotakorvausten lopullisesta järjestämisestä, ja joka ehdotus ei ole saanut liittolaisvaltain hyväksymisen. Kuten lehdissä on kerrottu, on neuvottelujen yhteydessä tapahtunut valtojen edustajien salaisia juonitteluja Saksan saattamiseksi Neuvostoliitolle vihamieliseen imperialistivaltojen liittoon.

Metsäpalot yhä peloittavia Saskatchewanissa

Manitobassa on jo onnistuttu kontrolloimaan liekkien levenemistä

WINIPEG, Man., toukok. 24. — Pohjois-Saskatchewanissa riehuvia metsäpaloja vastaan taistelevat palovartiat ovat keskittäneet yrityksiään suojellakseen Prince Albert-aluetta, joka on hallituksen toimesta asetettu puistoalueeksi. Uhkaavat liekit valtaavat yhä laajempia alueita, suurten palovartiostojen tehdessä kaikkensa niiden sammuttamiseksi. Kaikkiaan on Saskatchewanin maakunnan pohjoisosassa noin puoli tusinaa paloa, jotka kaikki eivät ole niin vakavia.

The Pasista tiedotetaan, että pohjois-Manitobassa olevat metsäpalot on nyt saatu jotensakin kontrollin alaiseksi. Niitä vastaan taistelemassa on ollut yli 500 miestä viimeaikaisimpien välineiden kanssa ja hallituksen lentokoneiden avustamina. Yli 300 miestä vietiin paloalueille lentoteitse, sillä se oli ainoa keino saada kyllin miesvoimaa paikalle ennenkuin tuli pääsi leviämään laajemmalle.

Länsimaakuntien metsäpalotilanne on perin vakava, sillä vieläkään ei ole toivoa sateista, jotka sammuttaisivat lukuisat isommat ja pienemmät palot.

Rikkaan Amerikan vähävaraisten kurja kohtalo

LOS ANGELES, Cal., toukok. 14. — Earl Spann-niminen työtön ja nälkiintynyt työläinen odottaa elinkautista vankilatuomiota täkäläisessä Folsom-vankilassa. Spann vangittiin varkaudesta, "varastettuaan" 25 sentin edestä ruokatarpeita. Hän on joutunut kiinni kaksi kertaa aikaisemmin ruuan varastamisesta, ja tämän valtion lakien mukaisesti tulee kolmannella kerralla tuomittavaksi elinkautiseen vankeuteen.

Tällaisen kohtalon alaiseksi joutuu rikkaan Amerikan alakynteen joutunut raataja. Kodittomana ja rahattomana, kapitalismin riistettyä hänen elinverensä ja tultuaan tarpeettomana syrjään heitetyksi, joutui hän turvaamaan olemassaoloaan ottamalla ruokaa sieltä missä sitä oli. Valtio tuomitsee hänet sitten "paatuneeksi rikoksentekijäksi", jolle annetaan "ansaittu rangaistus". Samaan aikaan pääsevät sellaiset miljoonavarkaat kuin öljyhuijari Sinclair joko aivan vapaiksi tahi kuukaudeksi eli pariksi vankeuteen, s.o. kodikkaaseen täysihoitoon.

A. G. Macdonald

Miesten vaatteita, parhaimpaa tekoa

"Jaeger" villavaatteiden päämaja.

"Borsalino" hattuja; "Hartt" kenkiä; "Leishman'n" vaatteita; "Tooke" paitoja.

V. BARBER

Kirkland Lake, Ont.

Erikoisen hyvä varasto tasku- sekä seinäkelloja, juvelitavaraa, hopea- y.m. esineitä.

Kellon sekä juvelitavaran korjaustyötä sekä kaiverrusta.

Kihla- ja vihkisormuksia — Muistoesineitä

M. ROSICKI & CO.

THE HOUSE OF QUALITY

Alkaessamme liikkeemme Kirkland Lakella, tarkoituksemme on tyydyttää ostajiamme kohteliaisuudella, tavaran arvolla ja kohtuhinnoilla.

Meidän vaatetusosastollamme on täysi varasto valmiita vaatteita, kuten pukuja ja päällystakkeja. Uusimmat ja miellyttävimmät lajit. Me olemme ainoat edustajat tällä paikkakunnalla "The House of Hobberlin Made-to-Measure" puvuille, jotka takaavat ehdottoman tyydytyksen. Jalkineosastollamme on hyvin tunnettu Liberty, Astoria ja Richmond kenkiä — parhainta lajia. Nimi "Dayfoot" kaikissa työkengissämme takaa täydellisen mukavuuden ja kestävyyden. Pidämme täyden varaston työmiesten tarpeita, kuten paitoja, kintaita, overallsia, polvihousuja, Windbreaker takkeja y.m. Kaikki parhainta tekoa ja lajia. Myöskin täysi valikoima paitoja, sukkia, kaulanauhoja, pelttiä y.m.

Hätut ja lakit ovat aina näytteillä teidän tarkastustanne varten.

LAIVAPILETTEJÄ JA MONEY ORDEREITA VALMISTETAAN KAIKKIALLE.

M. ROSICKI & CO.

Yksi ovi länteen Strand teatterista

KIRKLAND LAKE ONTARIO

The Oliver Blais Co Ltd.

Cobalt, ja Kirkland Lake, Ont.

!

CHEVROLET
OLDSMOBILE
McLAUGHLIN-BUICK
AUTOJA

G. M. C. TROKEJA

KANSALAISET

HUOM.!

Jos aijotte laittaa puvun, niin teettäkää se tilaamalla, niin voitte olla varma, että saatte hyvän, sopivan ja kestävän puvun. Ja sellaisen saatte juuri räätälinliikkeestäni.

O. Kaski

Box 311

KIRKLAND LAKE, ONT.

Suomalaisen Järjestön Kirkland Laken osaston

Kymmenvuotis-JUHLA

Toukokuun 18 ja 19 p:nä

Juhlat aletaan 18 päivän illalla

Himmeänvalon TANSSEILLA

Kello 9 ip. orkesterin soitolla. Sisäänpääsy, naiset 35 miehet 45c

Sunnuntai-iltapäivänä aletaan kello 1 seuraavalla ohjelmalla

KANSAINVÄLINEN	Kuoro ja Orkesteri
TERVEHDYSSANAT	V. Salminen
JUHLARUNO	Ester Oksanen
LAULUA	Kuorolta
JOUKKOLAUSUNTAA	Nuorisoliitto
TOIMINTAKERTOMUS 10 V. AJALTA	V. Mäki
VOIMISTELUA	Tytöiltä, pojilta, naisilta ja miehiltä

VÄLIAIKA — VAPAA RAVINTOLA

SOITTOA	Orkesterilta
JUHLAPUHE	J. W. Ahlqvist
JOUKKOLAUSUNTOA	Naisliitolta
VIERAIDEN OSASTOJEN TERVEHDYSSANAT	
TANSSILEIKKI "KEVÄT"	Pioneereilta
KUPLETTI	V. Valo
YKSINÄYTÖSINEN KAPPALE	Nuorisoliitolta

Sunnuntai-iltana esitetään juhlakappaleena

"Unkarin Mustalaiset"

Neljässä näytöksessä lauluineen ja tansseineen.

Alkaa kello 7.30 illalla

Henkilöt:	Esittäjät:
VARZEKI, rikas tilanhaltija	Paavo Tähtinen
KURTA, vanha naimaton maanviljelijä	Viktor Salminen
GYURI, hänen veljensä poika	Tyyko Ahlsten
MARTON, talonpoika	Kalle Salo
REPEKKA, hänen vaimonsa	Manda Lindfors
EVI, Repekan tyttö, ensimäisestä aviosta	Lahja Raitanen
ZSIGA, vanha mustalainen	Viljo Mäki
PETI, ROZSI } hänen lapsiaan	Väinö Valo, Aili Laakso
FERKE, tilanhaltijan heitukka	Leonart Seppälä
KONDORNE, SARI, PANI, ERSSI } talonpoikaistyttöjä	Tyyne Laine, Signe Antila, Ruth Lindfors, Taimi Aarnio
OIKEUDEN PALVELIJA	Tauno Salminen

ZARDAS TANSSIJAT: Tyyne Laine, Taimi Aarnio, Signe Antila, Ruth Lindfros, Viljo Vauhkonen, Niilo Salminen, Väinö Koski, Aimo Nurmi

Laulut säestää Mr. George Flover.

Toveri J. W. Ahlqvist puhuu myöskin maanantaina toukok. 20 pnä klo 7.30 ip.

Saapukaa runsaslukuisena viettämään Kirkland Laken osaston kymmenvuotisjuhlaa!

JUHLATOIMIKUNTA.

Beauchesne Bros.,

Meidän erikoispalvelus autojen korjauksessa.

NASH & PONTIAC

International Moottoritrokeja

— Puhelin 288 —

KIRKLAND LAKE ONTARIO

SACKRIDER'N

Puhelin 212 Gov't Rd. W.

KIRKLAND LAKE, ONT.

GARAGE PALVELUS

DURANT GRAHAM PAIGE

Kaasua, öljyä, muita tarpeita

Monille Ystäville ja Kundeillemme

Haluamme käyttää tätä tilaisuutta hyväksemme onnitella S. J. Kirkland Laken osastoa kymmenvuotisjuhlansa johdosta.

Kauppamme tarjoaa teille edelleenkin samoja hyviä arvoja, joita olette saaneet menneinä vuosina.

Näyttääksemme sitä, että pidämme arvossa teidän liiketuttavuutta, tarjoamme teille sinisen täysivillasen sarssi kankaasta, mittojen mukaan hyvin tehdyn puvun — tavallinen hinta $45.00,

Teille vain $35.00

(2 paria housuja)

ERIKOINEN HUOMIO!

Me annamme palkinnon — $10.00 kultarahan

Tämä palkinto annetaan juhlien aikana tanssista parhaalle tanssiparille erikoisessa tanssissa. Komitea järjestää tuomarit.

"Oikeuden Kauppa"

Harry Davis Ltd.

Kauppa, jossa saatte puhua omaa kieltänne.

Mitchell Hardware & Supply Ltd.

Muutto Myynti

Alkaen Toukok. 9 pnä

Meillä on liikavarastoa monessa eri lajissa, jotka myydään erikoisina alennuksina niin kauan kuin riittävät.

Muutamia erikoisuuksiamme:

VALKOSIA EMALISIA PAISTINPANNUJA

Kansien kanssa. Tavallinen hinta $3.50

Nyt $1.98

SUURI VALIKOIMA KYÖKKITARPEITA

Isoja lusikoita, reiällisiä lusikoita, reiällisiä kauhoja, perunanuijia, y.m. Tavallisesti myyty 15c ja 10c

Nyt myydään 5c

KUUMAVESIPULLOJA

Tavallinen hinta Kirkland Lakella kaikilla 59c

Nyt myydään 34c kpl.

LASISIA VESIKANNUJA

Tavallisesti myyty 75c, nyt ... 49c

Tavallisesti myyty 60c, nyt ... 39c

MUUTAMA 32 KPL. ASTIASETTEJÄ

Viisi mallia josta voitte valikoida. Nämä ovat ulkomailta tuotettuja. Meidän hintamme ollut $7.00

Nyt myydään $4.95

TEELAUTASIA

Clover Leaf lautasia, myyty 10c kpl.

Nyt 3c kpl.

VALKOSIA EMALISIA YKSIOSAISIA PESULAITTEITA

Korkea takaosa, pyöreät syrjät, 18x25 t. Tav. hinta ollut $14.00

Alennusmyyntihinta $7.90

KOTIVÄKENNE HALUAVAT VALOKUVANNE

Se on lahja, jota he pitävät arvossa ja säilyttävä, sillä se on paras muisto omaisillenne.

KAIKKEA VALOKUVAUSALAAN KUULUVAA TYÖTÄ TEHDÄÄN — ME TAKAAMME TYÖMME.

THE D. KRACHUK PHOTO STUDIO

PUHELIN 375 — Vastap. Strand teatteria — KIRKLAND LAKE

Palloruuma

19 Kirkland Street

On hauskin ajan kulutuspaikka

TEEN PARTURIN TYÖTÄ MYÖS

A. KIVINEN

KIRKLAND LAKE - - ONTARIO

ALBERT MARCHAND

——— Valmistaja ———

SAHATULLE JA HÖYLÄTYLLE LAUDALLE, OVI- SEKÄ IKKUNALAITTEITA, Y.M. — KATTOTARPEITA JA NAULOJA.

Puhelin 314 - Box 31 - Kirkland Lake, Ont.

M. ja O. Joen RUOKALA

Sijaitsee Goodfish Roadin kulmassa

Ruokaa ja huoneita on saatavana.

Kirkland Lake, Ont.

LAKESIDE FUEL, ICE & SUPPLY CO. LTD.

Päämaja parhaille polttoaineille

KOLIA — KOKSIA — PUITA — JÄÄTÄ

Puhelin 48

Konttori Central Meat Marketin yläk.

Pyydämme Kannatustanne Vakuutus-liikkeellemme

TECK INSURANCE AGENCIES

T. E. BOLTON — Liikkeenhoitaja.

PALO
AUTO
HENKI

BONDEJA
SAIRAUS
TAPATURMA

Konttori: Boyd Building - Puhelin 43

Ruokaa ja Huoneita Saatavana

AINA WIRTA

27 Kirkpatrick St. - Kirkland Lake, Ont.

THE RAMONA STUDIO

Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä.

16 Duncan Ave. Kirkland Lake, Ont.

Filmejä valmistetaan.

Kodak filmejä myöskin myytävänä.

HINTALUETTELO FILMEILLE

No. 122	45c
No. 118	40c
No. 130	40c
No. 124	40c
No. 116	30c
No. 120	25c
No. 127	25c

Takaamme työmme tyydyttäväksi.

PERKUS Ltd.

Naisten kauppa

Hyvää lajia tavaraa.
Hinnat, jotka tyydyttävät.
Palvelus kaikille.

Vaatetavaraa kaikenlaista

Työ- sekä pyhäkenkiä.
Hattuja sekä kangastavaraa.
Jotain uutta aina varastossa.

Kannatuksenne tervetullut

NELJÄ KAUPPAA:

KAPUSKASING, COCHRANE
ANSONVILLE, KIRKLAND LAKE,

PERKUS Ltd.

Käteiskauppa miehille

Paikka, josta ostatte parhaan vähemmällä.

Miesten vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä.
Kaivosmiesten tarpeita.
Pyhävaatteita.

Kannatuksenne tervetullut

NELJÄ KAUPPAA:

KAPUSKASING, COCHRANE
ANSONVILLE, KIRKLAND LAKE,

Workers Co-Operative of New Ontario, Ltd.

(Työläisten Osuusliike)

KIRKLAND LAKEN, ONT., KAUPPA

Meidän liikkeemme on yksi osa Pohjois-Ontarion loistavasti onnistuneesta osuustoiminnallisesta ruokatavaraliikkeestä, jonka päämyymälä on Timminsissä.

Meidän tavaramme on ensiluokkaista ja käsittely ehdottomasti puhdas. Hintamme ovat kohtuulliset ja palvelus kunnollinen.

Työläinen! Muista kannattaa omaa liikettäsi!

Workers Co-Operative of New Ontario, Ltd.

(Työläisten Osuusliike)

Kirkland Lake Ontario

NORTHERN AUTO CO.

HUDSON ja ESSEX AUTOJA

Juuri avattu autoliikennettä varten.

Pidämme arvossa käyntinne.

Pallo- ja Billiardi-Huone

40 Government Road

Pehmeitä juomia.

Huoneita myöskin vuokrataan.

A. & H. Heino

KIRKLAND LAKE - - ONTARIO

Haileybury Lumber Company Limited

Välittäjät kaikenlaiselle rakennustarpeille. Kirjoittakaa, sähköttäkää tai käykää ja antakaa meidän antaa hintamme.

Haileybury, Ont.
Box 250

Kirkland Lake, Ont.
Box 87

SAUNA

Avoinna joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.

Suosittelen saunaani arvoisan yleisön käytettäväksi.

R. Lindfors

A. Sereniuksen Maitoliike

Suosittelen
Yleisön käytettäväksi.

Box 727 Kirkland Lake, Ont.

Emme tarjoa teille torttuja eikä paakelsseja, vaan ruisleipää ja limppuja. Ne varmaan teitä juhlissakin vahvistaa..

Finnish Baker

Johdonmukainen Firma, jolle voitte antaa kannatuksenne tilaamalla teidän

KOLI
KOKSI
PUU

JÄÄ

HIEKKA
SEMENTTI
TIILI

TECK FUEL & ICE COMPANY

T. E. BOLTON — Liikkeenhoitaja

PUHELIN 43 — KONTTORI: BOYD BLDG. — KIRKLAND LAKE

YLEENSÄ on havaittavissa, että missä tahansa alkaa työväestön pyrkimykset keskittyä järjestötoiminnan muotoihin, kuten HAALI- ja UNIO-toiminnaksi, niin sellä tavallisesti toiminta ,alkaa versoa uusia toimintamuotoja. Niinpä voidaan yhtenä kasvaneena vesana pitää OSUUSTOIMINTA, joka myöskin on yksi taistelumuoto, jonka avulla työväenluokka pyrkii saamaan oloihinsa parannuksia. Ensimäisinä osuustoiminnan muotoina näillä pohjoisilla seuduilla on syntyneet osuusruokalat eli POIKATALOT. Niinpä on meillä täällä Kirkland Lakellakin rakennettu oma

Poikatalo

joka varustaa ruokaa ja asuntoja jäsenilleen sekä on myöskin avoinna ATERIA- ja VIIKKORUOKAILIJOILLE.

Ollen paikkakunnallamme parhain ruokala, ovat hinnat kuitenkin halvimmat.

Miehen ruoka 40 senttiä ateria
$7.00 viikko

Naisen ruoka 25 senttiä ateria
$4.50 viikko

RUOKAILUAJAT: Aamiainen kello 6—8 aamulla.
Puolinen kello 12—1 päivällä.
Illallinen kello 5—6 illalla.

Kahvia saa ruokailujen välillä ja maksaa se 15 senttiä niiltä, jotka eivät ole viikkoruokailussa.

Liittykää jäseneksi ja antakaa edelleenkin voimakas kannatuksenne työläisten omalle laitokselle!

Kirkland Lake Finnish Association

27 Kirkland St. Box 297 ja 657

KIRKLAND LAKE, ONT.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Yhdysvaltain pääoma lujittaa suhteitaan Saksan pääoman kanssa

Joku päivä sitten julkaisivat Yhdysvaltain finanssilehdet uutisen, jonka mukaan Saksan kemikaaliteollisuuden johtavat henkilöt ja niitten edustama korporatsiooni, I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfort am Main (kautta maailman tunnettu I. G. Dyes nimellä, toimii yli $450,000,000 osakepääomalla; pitää työssään 140,000 työläistä ja käsittää suurimman teollisuuskorporatsionin Europassa ja suurimman väri- ja kemakaalitrustin maailmassa) ovat yhdessä Rockefellerin kontrolloiman New Yorkin National City Bank rahalaitoksen, Standard Oil of New Jerseyn, International Acceptance pankin ja Henry Fordin Corporationin kanssa ryhtyneet puuhaamaan maailmanlaajuista kemikaalitrustia, joka American I. G. Chemical Corporationin nimellä ryhtyy toimimaan Yhdysvalloissa. Tämä korporatsioni alkaa toimintansa $60,000,000 pääomalla, josta $30,000,000 taattujen velkakirjojen perusteella, sekä 400,000 (A-luokan äänivaltaisia ja ilman määriteltyä nimellisarvoa) ja 3,000,000 osaketta (B-luokan äänivaltaisia ja ilman määriteltyä nimellisarvoa) tullaan National City Company nimisen syndikaatin välityksellä myymään Amerikassa. Paitsi National City Companyn pankkiiriryhmää, Standard Oil Companya, Henry Ford Corporatsionia (jota edustaa Edsel Ford, Henry Ford Corporationin presidentti) ja International Acceptance pankkia, tulevat tässä jättiläisyhtymässä yhtymään International Manhattan Company; Lee, Higginson & Co.; Harris, Forbes & Co.; Bankers Company of New York; Equitable Trust Company of New York ja Continental Illinois Company nimiset rahamiesryhmät, joitten joukossa on pari biljoonan-dollarin pääomalla toimivaa korporatsionia ja muutamia muutaman sadan miljoonan dollarin pääomalla toimivaa, puhumattakaan Standard Oilista ja Henry Fordista, jotka kummatkin käsittävät puolentoista biljoonan dollarin teollisuuslaitoksia. Kysymyksessä on siis yhtymä, jonka veroista kapitalistisen maailman trustien historiassa ei ennen ole nähty.

Tämän jättiläisyhtymän hallussa tulee heti alusta pitäen olemaan Agfa-Ansco Corporation (Yhdysvaltain toiseksi suurin filmien valmistaja ja myyjä, sekä valokuvaustarpeitten valmistaja yleensä ja General Anilini Works, Inc., joilla on tehtaita Binghamptonissa, Johnson Cityssä, Aftonissa ja Albanyssa, N. Y., sekä Lindenissä, N. J. Tämä jättiläisyhtymä tulee valmistamaan Amerikassa — ja tietenkin maailmanlaajuisessa asteikossa tuotteita seuraavilla aloilla: synteettisiä, orgaanisia kemikaaleja ja väriaineita, lääkkeitä, kivihiilestä gasoliinia, epäorgaanisen kemian tuotteita, lakeerausaineita ja kaikki maalituotteita, räjähdysaineita ja kaikkea mitä nitrogenista voidaan valmistaa, lannoitusaineita, kevyitä metalleja, keinotekoista silkkiä jne., jne., ja sillä tulevat olemaan käytettävänään kaikki saksalaiset kemian salaisuudet.

Poliittinen tausta

Onko pelkkä sattuma, että tällä hetkellä Saksan ja Yhdysvaltain suurimmat teollisuus- ja pankkimagnaatit yhtyvät tärkeitten sotatarveteollisuuksien aloilla maailmanlaajuiseksi trustiksi? Ei. Kysymys on erottomattomasti kytketty ennen kaikkea imperialistisiin ristiriitoihin. Ja sen lisäksi tässä yhtymässä kuvastuvat Amerikan kapitalistien sisäiset ristiriidat, kuten General Motorsin ja Henry Ford Corporationin välinen taistelu, sekä taistelu Englannin kontrolloiman Royal Dutch Shellin ja Standard Oil Corporationin välillä maailmanvallasta öljyn alalla.

Englannin politiikkana on ollut pitää Saksaa tarpeeksi heikkona, mutta siltä liittolaisenaan Ranskaa vastaan. Ranskan ja Englannin sotilaallinen liittoutuminen Amerikaa vastaan saattaa Yhdysvallat sitomaan Saksan entistä kiinteämmin itseensä. Saksan kemialliset salaisuudet joutuvat suorastaan Yhdysvaltain käytettäviksi tulossa olevan maailmansodan edellä. Ja mitä Amerikan kapitalistien sisäisiin taisteluihin tulee, yhtyy Henry Ford Corporation ensimäisen kerran valtavien rahamiesyhtymien kanssa ja rakentaa liiton Rockefellerin johtaman rahamiesryhmän kanssa. Ja samalla kertaa luodaan International Acceptance pankin kautta (rahalaitos, joka toimii General Motorsin autojen vähittäismyynnin rahastuksessa) ensimäiset yhdyssiteet Morganin pankkiiriryhmän kanssa. Toisin sanoen Yhdysvaltain suurpääoman omistajat, sekä teollisuus- että pankkialalla, taotaan sisäisesti lujaksi muuriksi tulevaa maailmanlaajuista sota-aikaa varten ja toisaalta rakennetaan Englannin tekemiä militaarisia liittoja vastaan lujia taloudellisia siteitä, joitten pohjalta sitten tarpeen vaatiessa poliittiset liittoutumat seuraavat tapausten logiikan painostamina.

Mitä työväenluokkaan tulee, vaativat sen vihollisten manööverit entistä tarmokkaampiin ponnistuksiin ryhtymistä kansainvälisten kumouksellisten siteitten rakentamiseksi, entistä voimakkaampaa kumouksellista järjestymistä ja entistä päättävämpää taistelua ja periaatteellista selvyyttä taistelussa sodan vaaraa vastaan ja niitä yhteiskunnallisen reformismin elementtejä vastaan, jotka työväenluokan keskuudessa palvelevat porvariston asiaa työväenluokan harhaan johtajina. — KEH.

Huomioita ja huomautuksia

Canadan työväen puolustusliiton Toronton keskuskomitean toimesta on järjestetty ensi perjantaiksi (ajasta ja paikasta kerrotaan ilmotettavan paikallisesti) jo toinen joukkokokous, jossa selostetaan toimeliaitten työläisten karkotusvaaran torjumisen välttämättömyyttä Canadan työväenliikkeelle ja pannaan vastalause Farbyn ja Langleyn karkottamista vastaan.

Canadan työläisten äänekäs joukkovastalause voi ehkäistä nämä karkotukset ja torjua työväen taistelurivien harventamiseksi tekeillä olevan Damokleen miekan — pysyvän karkotusvaaran.

* * *

"Syyllisyys (Berliinin työläisten murhaamiseen, haavottamiseen ja vangitsemiseen sosialidemokraattisen sisäasiain ministerin määräyksestä ja sosdem poliisipäällikön johdolla) on kokonaisuudessaan langetettava kommunistien itsensä kontolle, koska heidän sanomalehtensä 'Rote Fahne' on jatkuvasti harjottanut härnäävää kiihotustyötä." Tämä on tulos, johon Berliinin taantumukselliset ammattiliittopomot ovat tulleet "harkittuaan" Berliinin barrikaaditaistelujen syitä.

Kun työläisten pettäminen ja harhaanjohtaminen menee noin pitkälle, niin ei ole ihme, että tosivallankumouksellisten kommunistien rivit laajenevat ja lujittuvat, kuten Saksassa tapahtuu.

Väärennyksistä ei Saksassa voida rangaista

Sen jälkeen, kun Saksassa toimineen väärennysverstaan päätirehtööri Humanski oli päästetty vapaaksi, ei syytettyjen tuolille ole jäänyt muita kuin Orlov, Sumarokov ja heidän apulaisensa Rossmann. Humanskia ja joitakin muita valkoemigrantteja syytettiin kylläkin kaiken muun lisäksi vielä vakoilusta Ranskan hyväksi. Mutta kaikesta päättäen Saksan viranomaisiin ovat vaikuttaneet jotkut syrjästäpäin tulleet seikat, jotka ovat pakoittaneet heidät eroittamaan Humanskin niiden henkilöiden joukosta, joiden on vastattava teoistaan oikeuden edessä, vaikkapa vain sitten porvarillisen oikeuden edessä.

Saksan prokuratuuriviraston haluttomuus paljastaa Orlovin ja Sumarokovin toiminnan juuret heidän neuvostovastaisessa toiminnassaan käy myöskin päivä päivältä yhä selvemmäksi, sitä mukaa kun lähestytään oikeusjutun alkamista. Orlovia ja Sumarokovia vastaan on esitetty vain syytös "petkutusaikeesta". Toisin sanoen, ainoaksi valitusoikeuden omaavaksi henkilöksi on katsottu amerikalainen sanomalehtimies Nikerboker, jolle nämä venäläiset valkokaartilaisseikkailijat yrittivät myydä väärennettyjä asiapapereitaan. Onnettomuudekseen valkokaartilaiset vaativat amerikalaiselta sanomalehtimieheltä palkkioksi rahaa. Jos he olisivat toimineet "aatteen puolesta", niin luultavasti Saksan viranomaiset eivät olisi löytäneet lakikokoelmastaan sellaista pykälää, jonka nojalla he olisivat voineet vetää Orlovin ja Sumarokovin edesvastuuseen.

Saksan prokuratuurivirasto ei voinut kuitenkaan olla kokonaan toteuttamatta sitä tosiasiaa, että Orlovin ja Sumarokovin jutussa on muutakin kuin vain petkuttamista. Molempia valkokaartilaisia vastaan on esitetty vielä syytös väärennyksestä, koska heitä "epäillään" neuvostovastaisten asiapapereiden valmistamisesta.

Saksan prokuratuurivirastoon on suhtauduttava tarpeellisella varovaisuudella. Sanomalehtien tietojen mukaan ei syytöksissä kosketella sanallakaan "Sinovjevin kirjettä" ja muitakin Orlovin ja Sumarokovin väärennyksiä vain "epäillään". Koska syytteet esitetään ilman minkäänlaisia tutkimuksia, niin on selvää, ettei näitä "epäilyksiä" voida todistaa. Samoin voidaan myöskin kaikki Orlovin toiminnat selittää johtuneeksi hänen "bolshevismivihastaan".

Jos syytetty pitää tällaisia argumentteja varmoina keinoina itsepuolustuksessa, niin nähtävästi hän tuntee mainiosti syyttäjänsä. Kaikesta päättäen Berlinissä valmistetaan juuri sitä, jota neuvostolehdistössä on ennustettu jo kauan sitten, nimittäin neuvostopapereiden väärentämisjuttu sekoitetaan kaikenlaisiin valko-kaartilaisten pikkupuijauksiin. Vain amerikalainen sanomalehtimies tullaan hyvittämään nähtävästi vain siksi, että hän on amerikalainen, mutta taas Neuvostoliitolle, jolla on eniten sanomista tässä väärennysjutussa ei tulla minkäänlaista hyvitystä antamaan, vaikka tuntuisi siltä, että juuri tällaisten seikkojen tyydyttäminen ajaisi molempien maiden etuja.

Mailman kasvatin unelma

Kirj. LEHTOLAPSI

Voisko kulkijan rinnasta koskaan nousta
se sävel jota sorretut ymmärtää?
Voisko raataja jännittää sielun jousta
ja kuulla luonnon sydämen sykintää?

Ja laulaa ilmoille surujen laulun
sen kaipuun ja nälän joka sielua syö;
ja kestää sen ihmisten pilkkanaurun
sekä iskut, jotka vasten kasvoja lyö.

On laulajaa vailla vieiä sorron lapset
ja köyhien tunteita tulkita ei;
on taistelus' monelta harmennut hapset
ja niin monta se tuonen lehtokon vei.

On vaikeata kulkea tiedon polku
ja köyhä ja arkinen kulkijan tie;
mutt' kerran on poistuva tieltämme sulku,
joka köyhätkin tiedon lähteille vie.

Mutt' paljon on työtä ja taistoa meillä,
monta tuulta ja tuiskua kestettävä,
ennenkuin kuljemme toivomme tiellä,
mutt' sinne on katseemme tähdättävä.

Ammatillinen liike

Sitkeä palkkataistelu Suomessa

Kuusi vuotta kestänyt lakko tullut erikoisella tavalla taas päivänkysymykseksi

Vuonna 1923 maaliskuun 24 p:nä alkoi Turussa Rautateollisuus Oy. Pyrkijän tehtaassa huonojen palkkojen ja työväen järjestymisoikeuden takia lakko. Lakko pitkittyi päivä päivältä siihen aikaan huonon järjestyneisyyden ja osittain myöskin huonon työajan takia. Alkoi lopulta vierähtämään vuosiakin. Tehdas sai keinoteltua rikkureita lopulta niin paljon, että työt alkoivat jonkunverran luistaa. Tehtaassa puuhaili "pomo" rikkurien kanssa kauniisti ja sävyisästi, puhuen työläisten ja työnantajain yhteisymmärryksestä ja yhteisvoimin parhaiten päästävän eteenpäin.

Vuosia vierähti aivan kuin ei epäsopua enää syntyisikään. Vähitellen kuitenkin olot tehtaassa taantuivat. Kun kuusi vuotta oli kulunut, niin rikkureille ilmenikin monenmoisia epäkohtia, joista ei puhumallakaan selvitytty. Tehdas oli likainen ja ahdas, koneista puuttui välttämättömimpiäkin suojalaitteita, ilmanvaihtolaitteet puuttuivat kokonaan. Ammattientarkastaja, milloin pistäytyikin tehtaassa, ei edes vaivautunut puhumaankaan työläisten kanssa. Supatteli vain vähän mestarin kanssa ja pyörähti ympäri. Lisäksi kohtelu kävi ylimieliseksi ja palkat alkoivat hivellä alempia rajoja.

Tällainen olotila alkoi lakonmurtajiakin huolestuttaa. Muutamat ottivat lopputilinkin ja yrittivät muualle, saaden kuitenkin tavallista lämpimämmän vastaanoton sieltä mistä sattuivat työtä saamaankin. Kaikkialla oli vastassa järjestynyt työläinen, eikä alistunut rikkurin kanssa työskentelemään samalla työmaalla. Ainoana keinona muualla työskentelymahdollisuudelle oli pyytää anteeksi järjestyneeltä työväeltä ja sakkoja maksamalla päästä järjestön jäsenyyteen. Vaikka polku oli noin ohdakkeinen, niin sittenkin monet sen tekivät koettaen lievittää tekoaan aina sillä, etteivät muka olleet tietoisia siitä, että liike oli lakkotilassa.

Olotilaansa kyllästyneinä murtajat lopulta ryhtyivät yhteistoimiin. Ensin he kääntyivät liiton Turun Teollisuusneuvoston puolueen tiedustelulla aivan kuin tietämättömät konsanaan: Onko kysessä oleva liike vielä lakkotilassa ja mistä syystä? Vastaus oli luonnollisesti lyhyt: Oo, ja siitä syystä ettei liikkeen isännistö ota varteen työläisten alkeellisimpiakaan oikeuksia.

Vastauksen johdosta kirjoittivat rikkurit kirjeen isännistölleen, jossa vaativat lakon lopettamista kaikella kohteliaisuudella. Kirjeen he kirjoittivat alle jokaisen omakätisellä nimikirjoituksella. Vaatimukseen tulikin yhtä kohtelias vastaus, jossa pyhästi luvattiin lakko lopettaa. Vastauksen johdosta rikkurit riemastuivat ja ajattelivat: Onhan se isännistö sentään hyvää herrasväkeä ja pärjää heidän kanssaan kun vaan kauniisti puhuu.

Vastauksensa kanssa kääntyivät he taas Teollisuusneuvoston puoleen ilmoittaen, että nyt lakko loppuu kun vain esitetään säädylliset ehdot.

Teollisuusneuvostossa hymyiltiin asialle, sillä tiedettiin minkälaisten kettujen kanssa oltiin tekemisissä kun Oy. Pyrkijän herrojen kanssa neuvotellaan. Mutta kuitenkin avatakseen rikkurien silmiä päätti Teollisuusneuvosto esittää taas montakertaa ennen jo esitetyn sovintoehdotuksensa, joka kaikessa vaatimattomuudessaan kuuluu seuraavasti:

Allekirjoittaneiden kesken sovitaan, että Rautateollisuus Oy. Pyrkijän lakko, joka alkoi 24 p:nä maaliskuuta v. 1923, lopetetaan seuraavilla ehdoilla:

Lakkoon osaaottaneita työläisiä ei boikoteerata, vaan otetaan heitä työhön sikäli kuin heille työtä voidaan järjestää.

Työntekijöiden järjestymiseen heidän omiin järjestöihinsä ei esteitä aseteta.

Työsääntölain edellyttämät työntekijöiden luottamusmiehet tunnustetaan, eikä heitä toimensa vuoksi vainonalaiseksi aseteta.

Rikkurienkin mielestä tuossa ehdotuksessa ei ollut mitään sellaista, jota ei olisi mahdollisuus esittää vaikka heidän esityksenään. Heillä kun oli aikomus sovittaa välinsä järjestön kanssa ja perustaa työpaikkajärjestö.

Sovitteluehdotus esitettiin ja jäätiin odottamaan, rikkurit varsin toiverikkaina.

Kului viikko.... meni toinenkin....

Ahkerasti kävi rikkurien lähetti tiedustelemassa oliko vastaus saapunut.

Alun toista kuukautta oli kulunut, kun vastaus vihdoin saapui, se oli lyhyt ja selvä: Työväen järjestön kanssa emme tahdo olla missään tekemisissä.

Jos ei jo tuo avaa tiedottoman rikkurien silmiä näkemään minkälaista asiaa he ovat rikkuruudellaan palvelleet ja minkälaiseksi he itse ovat olotilansa saattaneet tuossa tehtaassa, niin täytyy olla suoranaisesti tylsä. Tietoinen rikkuri taas tyytyköön osaansa, kun on kerran tietoisesti herrojen kanssa marjalle mennyt, älköön kaivatko roppostaan.

Teollisuusneuvosto puolestaan päätti lakon ottaa uudelleen päivänkysymykseksi ja ensin tiedoittaa työläisille kautta linjan, että Pyrkijän rikkurituotteita ei sovi työläisen käyttää ja toiseksi, ettei Pyrkijän töihin muissa liikkeissä ryhdytä, vaikkapa toimenpide veisi siihen, että lakko laajentuisi. Päätökselleen on Teollisuusneuvosto jo pyytänyt liitolta lopullista toimeenpanolupaa.

Metsätyöläisten asioita

Lumber Worker's Industrial Union of Canadan Port Arthurin osasto kokouksessaan toukokuun 2 päivä päätti lausua jyrkän paheksumislauseen sitä hävytöntä ja kaikkea perää vailla olevaa menettelyä vastaan, mitä I. W.W:n luottoa nauttiva ja saman järjestön delikeittinä toimiva E. Hämäläinen on harjoittanut Pigeon Timber Co:n lakkolaisia kohtaan.

Asia on seuraava: Useat lakkokomitean jäsenet ja lakkoon aktiivisesti sekä toimekkaasti osaa ottaneet lakkolaiset menivät Pigeon Timber Co:n koivukämpille työhön Nipigon salmille, siis tykkänään toiselle suunnalle ja aivan toisenlaatuiseen työhön kuin se työ ja se alue missä oli lakko. Tämän he tekivät yhteisesti hyväksytyn ajatuksen mukaisesti. Oli nimittäin hyväksytty kanta, että miehet, jotka pääsivät muualle työhön, saavat mennä, sillä lakkovarat olivat niin pienet että oli parempi kun osa työläisistä siirtyi ansiotöihin, siten helpottaakseen lakon jatkamista viimeiseen saakka. Tähän päätökseen nojaten meni osa miehistä Nipigon alueelle koivusia ratapölkkyjä sahaavalle myllylle ja sitä ympäröiville kämpille työhön. Nämä kämpät olivat olleet käynnissä jo paljon ennen Onion Laken lakkoa ja jokainen tiesi, että ne ovat käynnissä. Kuitenkaan ei koko lakon ajalla tullut puheeksikaan julistaa näitä kämppiä lakkoon, vaan annettiin siellä olevien miesten työskennellä kuten muissakin töissä olevien työläisten.

Nyt kuitenkin, kun Onion Laken lakko loppui ja kun nämä Nipigon salmille menneet miehet palasivat takaisin kaupunkiin, on tämä sama delikeitti julkisissa paikoissa nimitellyt näitä työläisiä skääpeiksi ja karvajaloiksi ja käyttänyt muitakin halventavia sanamuotoja näitä viattomia työläisiä kohtaan, siten saattaen näiden rehellisten työläisten maineen vaaraan ainakin asiaa tuntemattomien työläisten keskuudessa. Samainen Hämäläinen otti itsekin osaa lakkokomitean kokouksiin ja oli myöskin täysin tietoinen että Nipigon salmilla työskennellään koivukämpillä ja silloin hän ei suutaan tästä asiasta avannut, mutta nyt, oikein tuplajuutalaisten salakavaluudella hän on valmis hyökkäämään kauttaaltaan rehellisiä työläisiä vastaan ilkeämielisillä ja kaikkea perää vailla olevilla syytöksillä.

L.W.I.U. of C:n osaston kokous harkitsi tätä asiaa ymmärtäen kylläkin, että sellaisten edesvastuuttomien parjaajien suuta kuin Hämäläisen, ei voida millään tukkia, sillä henkilöt jotka ovat kaikkea edesvastuuta vailla, voivat ilman pienintäkään epäröintiä laskea liikkeelle kuinka perättömiä ja halpamaisia juttuja tahansa, mutta kokous samalla pyytää kaikkia rehellisiä työläisiä käsittelemään E. Hämäläisen juttuja sen arvon mukaisesti kuin ne ansaitsevat.

L.W.I.U. of C. kokouksen puolesta.
sihteeri.

JÄRJESTÖN ASIAT

Port Arthurin alueen S. J. osastoille

Kuten jo aluekomitean pöytäkirjoista olette nähneet, vietetään koko aluetta käsittävät ensimäiset kesäjuhlat 22 ja 23 p. kesäkuuta. Näistä juhlista on aikomus tehdä suurjuhlat sanan täydessä merkityksessä. Onnistuaksemme yrityksessä pitää toverit koota voimamme kaikki yhteen. Jokaisen osaston velvollisuus on muodossa, tai toisessa avustaa ohjelman suorituksessa ja sitte 100% otettava osaa juhliin. Sillä tavalla me saamme juhlistamme ohjelmarikkaat ja järjestyneen joukkovoiman näytteen.

Juhlien ohjelmistoon on suunniteltu sekä henkistä, että ruumiillista kilpailua. Niitä varten on osastojen jäsenistön ajoissa varustauduttava. Näytelmäkilpailuihin e.m. piti eri osastojen tehdä ilmoituksen toukokuun 1 p. mennessä. Tähän mennessä on vasta 3 osastoa ilmottanut osanotosta. Missä viipyy Nolalun, Kivikosken, Conmeen y.m. osastojen ilmotukset. Näitä kilpailuja ei pitäisi kenenkään ottaa yksinomaan voiton kannalta, vaan ottaa ne joukkotoiminnan kannalta ja myöskin pitää yhtenä muotona näytelmätaiteen korkeammalle kehittämiseksi. Näytteleminen meikäläisessä sivistyselämässä on tullut yhtä välttämättömäksi kuin leipä syödessä, meidän on sentähden myöskin pidettävä huolta sen taiteellisesta kohottamisesta.

Terve sielu asuu terveessä ruumiissa, sanotaan. Urheilullisen tason kohottamiseksi alueen nuorison keskuudessa on juhlaohjelmistoon järjestetty runsaasti erilaisia kisailuita, m.m. kilpaillaan kahdesta osastojen välisestä kiertopalkinnosta. Viestiin on aluekomitea lahjoittanut komean patsaan. Matkat viestissä ovat 800x400 ja 2x200 metriä. Viestiin on vasta ilmoittautunut kaksi joukkuetta osanottajaksi. Aluekomitea puolestaan kehottaa Kivikosken, Nolalun ja Intolan osastojen nuoria miehiä muodostamaan viestijoukkueita ja sitte kentälle kisailemaan. Me tiedämme, että keskuudessamme on kuntoa, mutta puuttuu rohkeutta alotteen tekoon.

Vapaus viime syksynä lahjotti alueellemme komean maljan yleisurheilun kiertopalkinnoksi. Siitä viime kesänä kilpailtiin ensi kerran piirin syysjuhlien yhteydessä, ollen osanottajana yksi ainoa joukkue. Maljasta kilpaillaan nyt aluejuhlien yhteydessä, osastojen välisesti. Jokaisen joukkueen kolmen parhaan pistemäärä lasketaan yhteen, suurimman pistemäärän saavuttanut joukkue saa maljan vuodeksi itselleen. Kolmena vuotena peräkkäin voittanut osaston joukkue jää malja sen osaston omaksi. Kilpailtavat lajit ovat seuraavat: Kaksi heittoa, kuula ja keihäs; kaksi hyppyä, pituus ja seiväshyppy; kaksi juoksua, 60 ja 200 metriä. Tähän otteluun on ilmoittautunut vasta yksi joukkue. On oikeastaan häpeäksi koko tälle alueelle kun täällä on niin kovin pienessä mittakaavassa järjestettyä urheilullista toimintaa. Missä viettävät aikaansa niinkin isojen paikkakuntien, kun on Fort William, Nipigon y.m., nuoret miehet ja naiset, kun ei ole innostusta ruumiilliseen harjotteluun. Jätetään hiiden kattilaan uneliaisuus ja riennetään vapaa-ajoiksi vapaaseen luontoon hyppimään ja heittelemään. Ketä innostaa palloilu, niin joukot kokoon ja antaa pallon lentää. Sellaisessa hommassa on sekä huvia että terveyttä. Aluekomitea haastaa kaikkia osastoja lähettämään joukkueita näille ensimäisille kesäjuhlille.

Kiertopalkintojen lisäksi tullaan juhlissa järjestämään kilpailuita naisille, tytöille ja pojille. Kilpailuihin osanottajiksi pääsevät S. J. jäsenet, puolueen, nuorisoliiton ja urheiluliiton jäsenet.

*

Joku aika takaperin täkäläinen piirin nuorisokurssikomitea lähetti kurssien rahastamisvetoomuksen kaikille puolueen ja S. järj. orgaaneille. Täten kehotamme kaikkia osastoja ottamaan vetoomuksen huomioon ja toimimaan tarmokkaasti rahastamisen hyväksi. Sanomattakin on jokaiselle selvä, että nuorison valistaminen ja kasvattaminen ymmärtämään luokkakysymyksiä on tärkein tehtävämme luokkataistelutyössä.

Osastojen virkailijoiden on otettava tämä huomioon ja esitettävä osastonsa kokouksessa, tai jos kokous on liian myöhään on kutsuttava ylimääräinen kokous.

Toveruudella:

Aluekomitean puolesta,
A. Kari.

Osote: 316 Bay st, Port Arthur, Ont.

Vapauden puolustustaistelu

SHAUNAVON TYÖLÄISET TEHNEET KAUNIIN LAHJOTUKSEN

Lehtemme konttoriin saapui Shaunavon, Sask., työläisiltä vappujuhlista kertyneet tulot, kaksikymmentäseitsemän dollaria, jotka he ovat päättäneet lahjottaa puolustusrahastoon.

Kiitämme Shaunavon työläisiä kauniista proletaarilahjastaan!

Port Arthurin uutisia

TULEE SIITÄ SITTENKIN TOSI

Kolmisen vuotta on ollut harkinnan alaisena S. J. osaston uuden talon rakentaminen. Useammat osaston vanhemmat jäsenet ovat katselleet koko hommaa epäluuloisin silmäyksin, jossakin määrässä asettuneet vastustavalle kannalle. Kukaan ei voi väittää sitä puolta etteikö heillä olisi ollut oikeutta siihen. Tämän noin neljännesvuosisadan näillä samoilla nurkilla touhuaminen ja toisin ajoin epäonnistuminen yhteisissä pyrinnöissä kasvattaa ihmiseen sellaisen epäilemisen hengen, että kaikki näyttää epäonnistuneilta yrityksiltä. Se epäilys voi mennä niin pitkälle, että rupeaa epäilemään koko työväenliikettä epäonnistuneeksi liikkeeksi, kuittaa jäsenyyden ja alkaa elelemään "parempien" ihmisten tavalla.

Kaikesta huolimatta asiat kuitenkin ovat järjestyneet niin, että osaston viimeisessä kokouksessa rakennuskomitea antoi selostelun työnsä tuloksista, joka näytti, että talon rakentaminen on mahdollista ja että työ voidaan alottaa läheisessä tulevaisuudessa, se tahtoo sanoa muutaman viikon kuluttua. Entisen rakennuskomitean työ hyväksyttiin ja myönnettiin komitean pyynnöstä ero toimestaan. Tilalle heti valittiin toinen komitea sillä ymmärryksellä, että eroa ei anneta toimesta ennenkuin talo on valmis. Nyt kun homma on kehittynyt tällaiseen käänteentekevään pisteeseen, on kaikkien asialle myötätuntoisten työläisten todenteolla ruvettava puhaltamaan samaan hiileen. Nuorten miesten ja naisten velvollisuus on yhtymällä osaston jäsenyyteen ja ottamalla kiinteästi osaa toimintaan näytettävä vieläkin epäileville, että taloa ei tehdä turhan tähden. Nykyisen huoneen pienuus on vaikuttanut lamauttavasti toimintaan, mutta tieto uuden ajanmukaisen huoneen saamisesta olkoon nyt jo kannustimena ripeään toimintaan. Ainoastaan joukkojen yksimielisellä myötävaikutuksella rakennuskomitea voi toteuttaa päämääränsä: viimeistään jouluksi talo valmiiksi.

SOVINTOJUHLAT

Ukot ja akat, pojat ja tytöt ovat pitäneet juhlansa. Tässä on tullut oltua juur'julmasti sotajalalla pari kuukautta. On tullut annettua vastustajia loimeen hyväsesti, mutta korkojen kanssa saatu takasin. Tuloksista, jotka vieläkin kummaltakin puolen ovat salassa, on ankarasti kinattu. Pojan perhanat ovat tarjoilleet minkälaisia petuita tahansa, että he sitä edelleenkin ovat kukkoja tunkiolla. Ukkojen käsi nousee saivaristoon hyvin tuumailevan näköisenä. Kaikkien olevien ja olemattomien luonnonlakien mukaan se on kyllä mahdottomuus, mutta hiisi tiesi mitä konnankoukkuja pojilla sentään mahtaa olla, voivat hyvinkin voittaa.

Maanantaina 20 p. toukokuuta illalla se sitte kuullaan, kuka on kuka. Silloin vietetään yhteiset rymyjuhlat, tehdään sula sovinto ja ruvetaan taas yhteisillä voimilla rynnistämään eteenpäin. Sovintojuhlissa tulee olemaan ohjelma vaihtelevaa ja mukaansa tempaavaa. Kaikkea muuta siellä tulee olemaan paitsi ei painia, sen arthurilaiset ovat luovuttaneet williamilaisten monopooliksi. Lopuksi siellä tanssitaan ainakin kello kolmeen tiistai aamuun. Koko lysti maksaa ainoastaan 25 senttiä. Täytetäämpäs pytty taas viimeistä seisomapaikkaa myöten. Katsokaa ilmotusta toisesta paikasta lehteä.

OSASTON JOHTOKUNNAN

vakinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja viimeinen maanantai. Jäseneksi aikovat voivat keskittää hakemuksensa näissä tilaisuuksissa johtokunnalle. Myöskin jäsenkirjuri on pyytänyt huomauttamaan, että rästissä olevat ja puolueen jäsenet täyttävät velvollisuutensa osastoon nähden.

KESÄJUHLAT

Kesäkuun 8 ja 9 p. on yhteiset P. Arthurin ja Fort Williamin S. J. osastojen kesäjuhlat. Paikasta ja muista juhlia koskevista asioista tietotetaan lähemmin tuonnempana. Urheiluväen pitäisi ruveta ahkerasti harjottelemaan, sillä tämän kesän aikana tulee olemaan tiukkojakin otteluita juhlien yhteydessä.

TOUKOKUUN 18 P.

osaston näyttämöllä esitetään hyvä yhteiskunnallinen näytelmä "Elämän koulu". Näytelmä on 4:ssä näytöksessä, kestää koko illan. Kappale on varmasti katsomisen arvoinen. — —i —i.

*

MUISTELLESSAMME

niitä suurjuhlia, joita kaksoiskaupunkien suomalaiset ovat viimeaikoina panneet toimeen, joissa oli kilpailua ja leikillistä kinastelua — ja taisipa joku suutahtaa oikein tosissaankin, mutta se ei pahaa tee, sillä mielenkarvaus unohtuu kun olemme tulleet näkemään että se kaikki tapahtui yhteisen hyvän tähden.

MUISTAKAAMME

nyt tulossa olevaa yhteisin voimin valmistettua juhlailtaa, jotain sellaista jossa eivät saa erikoisempaa huomiota akat, ukot, pojat eikä tytöt, vaan joka on näiden kaikkien yhteinen. Tämän kuun 26 p. on Fort Williamin suomalaisella haalilla kaksoiskaupunkien osuustoimintaväestön yhteinen illanvietto.

OHJELMASTA

mainittakoon, että tilaisuuteen tulee näytöskappale, hyvää musiikkia, lauluja, kaunis kuvaelma y.m. sellaista joka on omiaan muodostamaan tästä juhlasta sekä hauskan että mielenkiintoisen. Olemme nähneet miten osuustoiminta on saanut vauhtia ja innostusta osakseen viimeaikoina, ja tämänkin tilaisuuden avulla tulee molempien kaupunkien väestö osoittamaan kiintymyksensä asiaan, samalla kun heille taataan sisältörikas illanvietto.

RAVINTOLA

on aivan toisella tavalla järjestetty kuin tavallisesti, ja tästä, samoin kuin koko tilaisuudesta, tullaan tekemään selkoa myöhemmin. Tervetuloa siis 26 p.

Tiedottajaksi valittu.

*

METSÄMIESTEN KENTTÄJUHLAT

Port Arthurin metsätyöläis-unionin toimesta järjestetään Victorian päivänä, toukokuun 24 päivä, suuret ja mahtavat kenttäjuhlat Hautamäen omistamalle maalle Kakapeka koskelle johtavan tien varrella (Oliver Road). Kentällä tulee olemaan arvokasta ohjelmaa: puheita, runoja, ynnä muuta, mutta merkillisin asia on se, että Suomalaisen Järjestön osaston soittokunta tulee soittamaan tässä muutoin-

Viikon tapahtumista

Langleyn, Farbyn, tovereimme,
uhkana on karkoitukset.
T. p.-liitto heille kohta
järjestääpi puolustukset.
Nyt on joka työläisellä
velvollisuus auttaa heitä.
Rahalahjoin puolustamaan,
kehoitetaan siihen meitä.

Virkavallan diktatuuri
joutui arvostelun alle.
Parlamentinkin se näkyi
herrain silmiin laittomalle.
Johti yksityiset pyyteet
heidät tähän jutusteluun.
Toimenpiteet rajoittuivat
kuitenkin vain keskusteluun.

Miljoneeri Sinclairille
tuli meno vankilahan.
Öljylahjusjutun tähden
miljoonansa kuittaamahan.
Kolme kuukautta nyt siellä
kannattaapi herran olla.
Satumaisen rikkauden
ansaitsi hän temppuiluilla.

Apollolle uimapuku
laitetaan jo Liettuassa.
"Häveliäisyys" vallasnaisten
sitä ompi vaatimassa.
Eipä enään kuvapatsaat
saa nyt olla alastoinna.
Koska naikkoset on siellä
peittelyiden vaatijoina.

Vappu-uhrein hautaukset
Berlinissä mielet nostaa.
Seppeleiden nauhoissakin
uhka nähdään, kansa kostaa.
Uusi noske, verihurtta,
saapi syytteen niskahansa.
Monimiljoonaisin joukoin
kansa suree urhojansa.

MAGNUS RAEUS.

kin merkityksellisessä tilaisuudessa. Urheilupuoli tulee olemaan yhtä mielenkiintoista. Useiden urheilulajien lisäksi tulee olemaan vuotuinen viestinjuoksukilpailu metsämiesten ja kaupunkilaisten välillä. Viime vuonna voittivat metsätyöläiset Tarmo osuusruokalan lahjoittaman kiertopalkinnon; nyt kuitenkin uhkaavat kaupunkilaiset viedä voiton, mutta metsätyöläiset ovat edelleenkin sitä mieltä että se jää vain pelkään uhkaukseen kuten edellisenäkin vuotena. Sittepähän se nähdään kun päästään kentälle.

Tämän lisäksi tulee vielä toinenkin kiertopalkinto tänä vuonna. Se on hirmuisen hirveä köydenveto metsämiesten ja kaupunkilaisten välillä. Kaupunkilaisissa on kylläkin isoja ja painavia miehiä, mutta metsämiehet ovat sitä mieltä, että ei ne kaupunkilaiset ole sen raskaampia kuin tavalliset propsitkaan, että kyllä niitä heittelee ja liikuttelee aivan yhtä helposti. Ravintolasta pitää huolen S. J. osaston huvitoimikunnan naiset, jotka tietystikin entisellä tunnetulla taidollaan ja ripeällä palveluksellaan tulevat saavuttamaan kaikkien juhlavieraiden jakamattoman suosion.

Tässä ei kuitenkaan ole kaikki, sillä illalla vasta on juhlan loistavin osa. Silloin näytellään kaunis ja samalla hauska amerikalainen näytelmä "Missourin varrella". Näytelmä on neljässä näytöksessä ja noin etukäteen sanottuna tullaan esittämään erikoisen hyvin, sillä metsämiehet ovat näytelmäänsä varten saaneet avukseen osastomme parhaimpia näytelmävoimia, niin että juhlavieraat tulevat saamaan mitä osaavat odottaakin. Vieläkin ei ole kaikki tämän suurjuhlan salaisuudet, sillä heti kun näytelmä loppuu, alkaa reippaat tanssit ensiluokan soitolla ja jatkuvat aina kahteen saakka yöllä. Varatkaapa siis itsenne esteistä vapaaksi että voitte oikein kevyellä mielellä nauttia näistä merkittävistä juhlatilaisuuksista.

Raportteri.

Toronton uutisia

MUISTETTAVA TILAISUUS

Toronton suomalaisen osaston varsinainen kuukausikokous pidetään sunnuntain iltapäivällä, toukokuun 19 päivä, alkaen kello kolme. Kokouksessa on useita tärkeitä osaston sisäistä toimintaa koskevia kysymyksiä, jonka vuoksi jäsenistön läsnäolo on tarpeellinen. Kokoukseen on saavuttava myös niiden, jotka ovat jättäneet hakemuksen päästä osaston jäsenyyteen; jokaisen uuden jäsenen läsnäolo on välttämätön tullakseen hyväksytyksi osaston yhteyteen.

"DANIEL HJORTH"

Ensi lauantai-illalla, toukokuun 18 päivä, tarjoutuu Toronton suomalaiselle väestölle harvinainen tilaisuus. Silloin nimittäin esitetään tuo kuulu J. J. Wecksellin kirjoittama, historiallinen murhenäytelmä "Daniel Hjort", joka epäilemättä on parhain suomalaisista historiallisista näytelmistä. Historiallisesti se kuvaa aikoja, jolloin taisteltiin feodaliherroja vastaan, sekä kuvaa sen aikuista vapauden pyrkimystä, jotka Daniel Hjorthissa elävästi personoituvat.

Kansan pohjatonta vihaa herroja vastaan kuvaa Katri, joka loihtii esiin kaikki nuijasodan aikuiset kauhut kärsimyksineen. Näytelmästä olisi tietysti paljonkin sanottavaa, mutta parhaiden siihen tutustuu saapumalla katsomaan. Asianmukaisilla laitteilla tulee näyttämö esittämään tämän kuuluisan näytelmän, joiden valmistukseen on kulutettu paljon aikaa ja varoja. Lippuja etukäteen numeroituille paikoille on saatavana entisissä paikoissa, joten hankkikaa lippu itselleen ajoissa, saadaksenne miellyttävän paikan. Esitys alkaa täsmälleen kello kahdeksan.

TYÖLÄISTEN ELÄMÄ TEOLLISUUDESSA

Paikkakunnalla viime viikot käynnissä olleet työtaistelut ovat useilla työaloilla vähentäneet työläisten työnsaantimahdollisuuksia, joten entisestään olleen työttömyyden lisäksi on työttömyys lisääntynyt huomattavassa määrässä ja niin ollen saattaneet työläisen elämän entistään tukalammaksi.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATIN TOIMITTAJA YRJÖ RAISANEN (SASU PUNANEN)

puhui Torontossa toukokuun 5 päivänä. Allekirjoittaneella ei ole tiedossa kenen toimesta puhuja oli paikkakunnalle kutsuttu. Mutta entisessä niin kutsutussa Noskelassa hän puhui, ollen hänellä kuulijoita noin 150:n nurkilla. Puheensa ollen sitä samaa mitä hän on Suomessakin edustanut, sosdem vanhollisinta taantunutta, sekä porvariston kanssa yhteistoimintaan pyrkivää. Paikkakunnalla ollessaan vieraili puhuja konsulin opastamana yleisissä paikoissa. Starlehdessä käynnistään julkaisi lehti haastattelujaan ja ilmaisi mieltymyksensä miehestä. Hän tietysti antoi herrojen haastattelijoiden ymmärtää kenen asioilla hän kulkee, ja siksi sai haastattelijat kehuvassa muodossa julkilausumaan ajatuksensa. Käväsi Sasu katsomassa paikkakunnan suomalaisten järjestyneiden työläisten omistamaa Don-haalia myöskin, josta antoi lausuntonsa talon sopivaisuudesta työväen valistustarkoituksiin.

SUOMI-KUUME LIIKKUU PAIKKAKUNNALLA

Kolmattakymmentä paikkakunnan suomalaista ovat päättäneet lähteä katsomaan entistä kotimaataan toukokuun 18 päivä lähtevällä Ruotsin-Amerikan linjan laivalla, "Gripsholm". Suurin osa matkustajista ovat hankkineet pilettinsä lehtemme Vapauden välityksellä, joten matkailijain toivomme vievän proletaariset terveisemme Suomen järjestyneille työläisille ja samalla toivomme hyvin onnistuneen huvimatkan lähteville. Tov. O. Jokela paikkakunnalta lähtee samassa laivassa suomalaisena johtajana. — J.

Eri paikkakunnilta

South Porcupine, Ont.

OSUUSTOIMINNASTA

Tässä pienessä kylässä kun kävelee, niin huomaa, että ei vielä ole työläisten silmät auenneet, sillä on vielä paljon yksityisiä kauppoja, vaikka täällä on Timminsin osuuskaupan sivumyymälä, josta mielihyvällä palvellaan kuluttajia. Jos me kaikki käyttäisiin omaa kauppaamme, niin silloin se seisoisi tavallista vankemmalla pohjalla ja yksityiskauppiaat häviäisivät kuin tuhka tuuleen.

Näyttäkää siis, suomalaiset, mitä saadaan aikaan yhteenliittymisen kautta nyt kun kauppamme tekee siirron velkakaupasta käteiskauppaan. Jokaisen velvollisuus on tehdä voimakasta agitatsionia, sillä on saatava kaikki työläiset mukaan kansallisuuksiin katsomatta ja kohotettava kauppamme esimerkiksi kelpaavaksi kenelle tahansa ja mille paikkakunnalle tahansa. Kaikkien niiden suomalaisten joiden kieli sujuu vähänkin englanninkieleen, on yritettävä viedä yhteistä hyvää eteenpäin. Sillä kun voimakkaasti taistellaan, niin voitto meidän on. Tunnuslauseemme olkoon, ettei tästä lähtien enää yhtään penniä pyörylää yksityiskauppiaille, vaan keskitetään kaikki ostoksemme osuuskauppaan.

Pojat myöskin talollaan koettavat ruokkia nälkäisiä ja kehottavat jokaista tulemaan sinne syömään. Kun oikein sisukkaasti teemme tässäkin asiassa valistustyötä työläisten keskuudessa, niin loppujen lopuksi tulee täältä lähtö itse "sainemannillekin", puhumattakaan muista yksityisistä. Yksimielisyys, pojat, on voimaa ja koettakaamme se edelleenkin säilyttää ja saada joukkomme aina vaan kasvamaan.

Osuusruokalan jäsen.

Shaunavan, Sask.

VAPPUJUHLISTA

Vappua vietettiin täälläkin "Mummolan" haalilla toukokuun ensimäinen päivä. Ohjelmaa oli runsaasti m.m. kappale "Sydämettömät". Oli oikein hauskaa seurata, kun oli niin paljon kansaa juhlissa. Oskar Hill piti puheen vapunpäivän merkityksestä ja toisen puheen imperialistivaltojen varustautumisesta sotaan Neuvostoliittoa vastaan sekä lasten kasvatuksesta.

Samalla myöskin haluan kiittää kaikkia toverittaria ja tovereita siitä, kun toivat keekiä haalille. Samoin myöskin kiitos soittajille, kun soittivat juhlissa ilman maksua.

Tuloiksi juhlista saatiin puhtaaksi $27.30, josta vähennettynä postikulut pois, jäi työväen puolustusliiton puolustusrahastoon lähetettäväksi $27.00.

Toverit, kaikki punalippujen alle, taistelemaan itsellemme oikeuksia ja valtaa. Me pidämme yhteiskunnan pystyssä ja siksi meille tulee myöskin kuulua oikeudet määrätä itse omasta kohtalostamme. — O. H.

Webster's Corners, B.C.

UUTISTEN KIRJOITTAMISESTA

Kun ei ole näkynyt taas pitkään aikaan Vapaus-lehdessä kirjotuksia täältä meidän W. Cornerista, niin tuumasin tässä että kyllä sitä nyt on jo jotain kirjotettava.

Ollaan täällä W. Cornerissa silti touhussa kokolailla näin pieneen paikkakuntaan verraten. Tarkoitan haalitoimintaa, vaikka täältä niin harvoin nykyään on näkynyt uutisia lehdessä. Ne on vastuksensa näilläkin lehtiuutisilla, kuten ilmeni nytkin W. Cornerin S. Järjestön sääntömääräisessä kokouksessa toukokuun 5 päivä. Kun oli kysymys lehtikirjoittajista, niin itsekullakin oli omat vastuksensa. Jotkut sanoivat, että hänen kirjoittamisesta ei tule mitään; toiset taas sanoivat, että on niin kiire että ei jouda; ja olipa sellaisiakin henkilöitä, jotka sanoivat että se on pieni asia kirjottaa lehteen kerta kuussa. Että pienessäkin kokouksessa on asiassa monta eri mieltä. Täällä W. Cornerissa on ollut nykyään järjestys, että S. Järjestön jäsenet nimijärjestyksessä kirjottavat Vapauteen kerta kuussa vuorollaan.

VANCOUVERILAISET

olivat täällä W. Cornerin haalilla toukokuun 4 p. kolmiosaisen kappaleen kanssa, nimeltä "Kaupunkilaiskosija". Heiltä menikin kappaleen esitys yleensä hyvin. Tämä yllämainittu kappale oli huvinäytelmä. W. Cornerin veljeysseura esitti englanninkielisen kappaleen W. Cornerin haalilla viime kuun 27 päivä suurelle katsojajoukolle. Että on täällä ollut useampaa lajia iltamia ja kuuluu vielä olevan tulossakin tätä kirjoittaessa.

KESÄJUHLAT

Vancouverin ja ympäristön suomalaisilla, tähän luettuna Vancouversaaren suomalaisetkin, kuuluu tulevan yhteiset kesäjuhlat Vancouveriin kesä- ja heinäkuun vaiheilla josta tietenkin tehdään tarkemmin selkoa ilmotuksissa tahi paikkakuntauutisissa tuonnempana.

KESÄN TULO

näyttää hitaalta tänä vuonna täällä B. Columbiassa. Ei ole ollut vielä montakaan lämmintä päivää, vaikka on jo toukokuu menossa. Että kyllä tämä jo kesän aikaa olisi.

TAPATURMIA

Kansalaisemme Juho Joki loukkaantui touk. kuudes päivä. Häneltä katkesi käsi ollessaan työssä paikkakunnalla sijaitsevan Commercial Lbr. komppanian metsässä. Tonkille tulevan tukin edessä oli kaatunut pieni puu, mikä sattui hänen käteen katkaisten käsivarsiluun. Että koko usein tulee työmaaonnettomuuksia tämänkin yllämainitun yhtiön työmaalla niin pieneen mieslukuun verraten. Melkeinpä taitaa rekordin viedä mieslukuunsa nähden. Mikähän sen mahtaa aiheuttaa?

SUOMEN KANSALAISUUS

Luin tässä hiljattain eräästä Amerikan suomenkielisestä lehdestä Suomen kansalaisuutta koskevan kysymyksen, että ulkomailla olevat suomalaiset, jotka eivät ole ilmottaneet mitään kansalaisuudestaan Suomeen viime vuoden loppuun mennessä, ovat ulkona Suomen kansalaisuudesta vuonna 1927 tehdyn uuden kansalaisasetuksen nojalla. Niin että, me suomalaiset jotka emme ole vielä hakeneet tämän maan kansalaisiksi itseämme olemme nyt sitten koko maailman kansalaisia. Niin, onhan siellä Suomessakin omat touhunsa niillä miehillä jotka valvovat kansalaistensa etujа. Joitakin vuosia sitten pidettiin Suomessa niin tarkka "kansallis-inventaario", että otettiin poikkikärkiset tuppipuukotkin laskuun. Eräässä talossa, kun oli tämä omaisuuden ylösottaja, ja isäntä kun antoi ylös omaisuutensa, niin tämä herra sitten kysyi isännältä, että onko kaikki nyt annettu luetteloon. Isäntä sanoi, että on vielä yksi puukko, josta on kärki katkennut. Niin tämä herra sanoi, että merkitään 25 penniä listaan vielä puukon varalta. Tarkkaa hommaa. Ja siltikin suunnilleen vaan kolmas osa on velkojen panttina koko Suomen kansallisomaisuudesta tämän ylöspanon perusteella, vaikka näinkin tarkkaa tehtiin. Että eihän tuossa tainnut suuria hävitä vaikka sellaisen maan kansalaisuudesta on joutunutkin pois — V. H.

Taiteen puolueettomuus

Usein kuulee väitettävän, että taide on puolueeton s.t.s., että se on heijastus elävästä elämästä kultakin aikakaudeita ilman mitään puoluerajoituksia.

Mutta tarkastelkaamme hieman perusteellisemmin tätä nykyään niin usein heitettyä väitettä taiteen puolueettomuudesta. Jos pidämme kiinni materialistisesta historian käsityksestä niin silloin tulemme ehdottomasti siihen, että taide on luokkataidetta ja tämän tosiasian osoittaa meille se väite, että taide kullakin aikakaudella on olevien olojen kuvastin.

Lyhyen kirjotuksemme puitteissa ei meillä ole tilaisuutta lähteä taidehistorian perusteella todistamaan taiteen luokkaluonnetta, mutta siihen on kullakin tilaisuus tutustumalla eri aikojen kirjallisuuteen tai maalaustaiteeseen. Tarkastelumme tuloksena on, että kaikista niistä huokuu vastaan sen aikaisen vallassa olevan luokan luokkahenki. Kirjallisuus kertoo vallassaolevien elämästä ja kuvaamataiteesta se heijastuu samoin; unohdettu on orjan elämä. Ei kenenkään mieltä ole kiinnittänyt se elämäntäyteinen tuska, joka vallitsi orjaluokan elämässä, ja joka olisi ollut kuvaamisen arvoista aivan samoin kuin salonkien ja palatsienkin hienostunut irstaisuus.

Jos kuka olisi löytänytkin kuvaamisen arvoisia kauneusarvoja poljetun luokan elämästä, niin harva uskalikko uskaltaisi sitä tehdä; se olisi ollut syytös vallassaolevaa luokkaa vastaan sen raakuudesta ja epäinhimillisyydestä. Siksi sellainen, joka uskalsi aiheensa ottaa sorretun luokan keskuudesta, kapinallisena tuhottiin, jos ei suoranaisesti niin välillisesti siten, että julkisuus pysyi kylmänä tällaiselle taiteen harrastajalle, mikä t.s. merkitsi nälkäkuolemaa.

Taidehistoria on osa luokkataisteluiden historiaa ja sellaisena se on tutustumisen ja tutkimisen arvoinen, opettaen ymmärtämään elämää syvemmältä, eikä ainoastaan sen pintaporeilua. Kun työtätekeväluokka käy luokkataistelua nykyisen kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kumoamiseksi, on se ottanut myös taiteen tämän taistelun palvelukseen, jota se käyttää hyväkseen kasvattaakseen rohkeata mieltä ja luokkataistelutarmoa proletariaatissa, että se olisi pystyvä kerran suorittamaan historiallisen tehtävänsä. Tämä taide, mitä proletariaatti käyttää palvelukseensa, on luokkataidetta samoin kuin kaikki edellisetkin taidevirtaukset ovat olleet vallassaolevan luokan välikappaleita valtansa säilyttämiseksi. Proletaarinen taide ei vielä ole valmis; se ei ole pystynyt vielä luomaan muotoja joita se noudattaa, mutta se on kehittyvässä tilassa kuin työtätekevä luokkakin. Sen piiriin sulkeentuu vielä porvarillista ideologiaa, mutta se on kuitenkin nuorukaisesta kehittymässä mieheksi, itsenäinen ajatuksineen ja pyrkimyksineen. Kuitenkin on sillä varmempi pohja kuin nykyaikaisella porvarillisella taiteella, jossa ilmenee häviävän luokan heikkoutta ja haparointia, ilman päämäärää. Mutta proletaarisella taiteella on pohja, jolla seistä, ja se perusta on sosialismin kallio, jolle proletariaatti taiteen temppelinsä rakentaa ihmiskunnan iloksi ja onneksi.

Proletaarisesta taiteesta kuvastuu vielä särmikkyys, mutta se on taistelujen aikaan saamaa monien kärsimysten ja pettymysten tuomaa pessimismiä, joka ilmenee terveenä, ei muodoiltaan vielä kypsyneenä kuvauksena. Mutta pohjalta kuultaa kuitenkin taistelevan luokan valoisa tulevaisuususko. Taistelevan luokan ei tarvitse antautua ala-arvoiseen moraalittomaan elämään aatteellisuuden puutteessa, vaan voi se pystyssä päin kulkea historiallista tulevaisuuttaan kohden, valoisan tulevaisuuskuvan kangastaessa edessä, joka innoittaa aina ja uusiin ponnistuksiin niin kauan kuin se on vapaa kapitalismin kahleista ja tämän jälkeen kypsä hiomaan myös proletaarisen taiteen täydellisesti kypsyneeseen muotoonsa.

Tarttuvien tautien jälkiseuraukset

Tarttuvien tautien jälkiseuraukset ovat usein vaarallisempia kuin itse varsinainen tauti, sanoo lastentautien erikoislääkäri tri K. L. Shaw.

Monet vanhemmat uskovat ja vakuuttavat, että lapsi voi silloin hyvin, kun kuume on ohi, sanoo tri Shaw. He vastustavat terveysviranomaisten karanteenimääräyksiä ja lääkärin määräyksiä ruokaan ja lepoon nähden. Lapsi saattaakin silloin näyttää aivan terveeltä. Ihosta ovat taudin jäljet kadonneet, lapsessa ei näe minkäänlaisia ikäviä taudinmerkkejä, se tahtoo olla ylhäällä ja ottaa osaa toimintaan.

Miksi pitää lapsi silloin vielä pitää vuoteella ja miksi sille tulee antaa aivan erikoista ruokaa? Kun käsitätte syyt, niin huolehtimalla koetatte lääkärin määräysten mukaan hoitaa.

Jokaisen tarttuvan taudin aikana kulettaa veri myrkyllisiä aineita, suorastaan myrkkyä, kaikkiin ruumiin osiin ja kudoksiin. Nämä myrkyt ovat s.k. toksiineja. Ne vaikuttavat lihaskudoksiin ja sydämen herkkään päällyslihakseen. Se saa lihakset pehmeiksi ja heikoiksi kestämään kovaa ponnistusta. Potilas ei saa harjoittaa minkäänlaista ponnistusta kysyvää toimintaa niin kauan kuin hänen lihaksensa ovat sellaisessa sairaalloisessa tilassa, vaan tulee hänen maata vuoteella, kunnes ruumiin lihakset ovat saaneet normaalisen voimansa.

Noiden myrkkyjen vaikutus sydänlihakseen saattaa kestää vuosia. Huolellisella hoidolla voidaan sydän saada vähitellen täysin terveeksi ja voimakkaaksi, mutta siihen kysytään tarkkaa valvomista sen suhteen, että potilas saa kaikkea sitä hoitoa, jota lääkärit määräävät. Jos hoito ei ole huolellinen, voi sydämeen jäädä pysyvä ja parantumaton vika. Vielä vaarallisempi on toksiinien vaikutus sydänkammioiden läppiin. Jokainenhan on kuullut sellaisista sydänvioista ja niiden vaarallisuudesta. Useammissa tapauksissa on sellainen vika johtunut jostain tarttuvasta taudista, jonka huonon hoidon seurauksena se vain on. Tämä jo osoittaa, miten tärkeää on noudattaa lääkärien määräystä tarttuvan taudin hoitamisessa. Huonon hoidon seuraukset saattavat jäädä lapseen elämäniäksi.

Munuaisiin voi samalla tavalla jäädä myrkkyä tarttuvasta taudista, kun myrkky kulkee munuaisten kautta. Silloin munuaiset saattavat ajettua.

Se taasen estää virtsan ja eräänlaisten myrkkyaineiden eroittumisen. Normaalisessa terveydentilassa sellaiset myrkkyaineet kulkeutuvat pois ruumiista virtsan mukana. Tästä johtunutta tautia kutsutaan Bright-taudiksi ja voi se kehittyä sangen vaarallieseksi tiktisissa ihmisissä, kun tauti tulee kroonilliseksi. Tulirokon myrkyllä näyttää olevan erikoisen vaarallinen vaikutus munuaisiin. Sen tähden lääkärit määräävät tulirokkoa sairastaneet lapset vähintäin kuukauden ajaksi vuoteelle. Kun lapsi pidetään vuoteella lääkärin määräyksen mukaisesti, jää vain pieni mahdollisuus, että jälkiseuraukset ilmenisivät munuaisiin.

Influensan jälkiseuraukset saattavat olla erittäin vaarallisia, sillä ne vaikuttavat eritoten hermostoon ja aivoihin, jotka ovat herkät influensamyrkylle. Influensan jälkiseuraukset ovat neurlagia, päänkipu, unettomuus, hermostuneisuus y.m. samanlaiset.

Reumatismi, nivelviat ja muut sellaiset ovat eräänlaisten tarttuvien tautien jälkiseurauksia. Nielurisat vaikuttavat useissa tapauksissa reumatismin syntyyn, mutta viimeisimpäin tutkimusten mukaan ovat yhtä vaikuttavana syynä, ellei pahempana, huonot hampaat, joiden myrkky kulkeentuu veren mukana esiin aiheuttaen reumatismia ja lihaskolotusta.

Nämä muutamat tapaukset valaisevat jo miten tärkeää on, että tarttuvia tauteja sairastavia hyvin hoidetaan ja hoidetaan juuri niinkuin lääkäri määrää, sillä hän vain saattaa arvioida jälkiseurausten merkityksen.

Hoitakaa sen tähden sairaita niinkuin lääkärit määräävät. Ette itse tiedä ettekä tunne taudin merkitystä, vaikutusta ja seurauksia. — F.L.I.S.

LUPAKIRJAMAKSUJA ALENNETTANEE ENNEN KUIN GASOLIINIVEROA

TORONTO, Ont., toukok. 10. — Täällä antamassaan lausunnossa selosti Ontarion maakuntahallituksen tieasiain ministeri olevansa vakuutettu; että maakunta tulee ennemmin alentamaan nykyisiä automobiilien lupakirjamaksuja kuin äskettäin voimaanastunutta korotettua gasoliiniveroa. Maakunnan rahallisen aseman ollessa niin epävarmalla perustalla kuin nyt, ei hän katsonut minkäänlaisia veroalennuksia mahdollisesti vielä ensi vuodenkaan aikana, joskin sen jälkeen lienee mahdollisuudet lupakirjain halventamiseen.

LINJA-AUTO SYÖKSYI TÖRMÄLTÄ KENENKÄÄN LOUKKAUTUMATTA

Toronto, Ont., toukok. 11. — Toronton ja Oshawan välillä kulkeva linja-auto syöksyi tänään 20 jalkaa korkealta törmältä Danforth-tiellä, autossa olleen 29 matkustajan ihmeen kautta pelastuessa vakavammalta loukkaantumiselta. Linja-auto suistui tieltä ajettuaan yhteen erään umpinaisen auton kanssa, mutta ei vioittunut pahoin.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:
10c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osoitteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.
J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

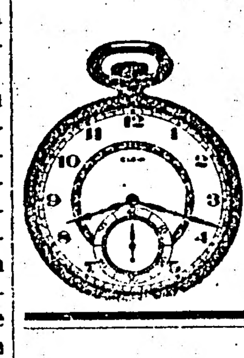

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Kengänkorjauskoneita Myytävänä

Yksi iso 22 jalkaa pitkä Champion kengän finistyskone, kaksi santapaperirullaa ja kaksi korkon valmistuspyörää, kaksoiskiillotuspyörä, yksi luistimien terotuskone, yksi kärjen reunustuskone, yksi pohjauskone, yksi pohjien neulomakone, sähköllä lämmitettävä, yksi Champion neulomakone, kaksi Singerin ompelukonetta, yksi sähkömoottori, rautalestin jalka ja neljäkymmentä lestiä sekä paljon muita työkaluja. Kaikki yllämainitut $700.00 käteisellä. Nämä koneet ovat uutena maksaneet yli $3000.00. Syy myymiseen on se, että käytämme nykyään Goodyear'in High Speed koneita ja sentähden emme ylläluteltuja koneita enää tarvitse.

Hyvä tilaisuus alkaa oman liikkeen halvalla hinnalla. Älkää jättäkö tätä tilaisuutta käyttämättä. Kysykää heti.

NORRIS SHOE REPAIR CO.,
SUDBURY, ONT.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

NASH — Autojen ostajat! — PONTIAC

Ennen kuin ostatte auton kutsumme teitä käymään näytehuoneessamme sekä autogarageissamme sundakenne koeajon uusissa autoissamme. Uusi NASH, jossa on kaksinkertainen sytytys on suurin myyjä automarkkinoilla tänä päivänä. Ostakaa auto, jossa saatte sataprosenttisen arvon näössä, hyvän ja käytännössä. Pysähtykää Beauchesnen Garage'illa silloin kuin tarvitsette gasoliinia, öljyä tai korjaustyötä.

BEAUCHESNE BROS. — Kirkland Lake, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

HEI POJAT!

Kaikki jotka ette ole maksanut allekirjoittaneelle ruoka- ynnä asuntovelkaanne, voitte tulla suorittamaan laskunne työllä. Jotka ei ilmoita itsestään tämän ilmotuksen saatuaan, panen nimellisen kyselyn tämän maan sekä Suomen lehtiin. (115

Ida Sandstrom,
Bourkes, Ontario

Naimailmoitus

Pari nuorta poikaa haluaa päästä ajatusten vaihtoon nuorten tyttöjen kanssa tositarkoituksella. Siis neitoset, kiiruhtakaa. Kirjeet ja kuvat meille. Me samalla lailla lähetämme vastauksen teille. (117

MR. J. JOHNSON,
MR. H. HILL,
Box 21, Anchorage, Alaska

Huomatkaa!

Lauri Laakso on avannut PARTURILIIKKEENSÄ Dunblanen pallohaalissa, jota suosittelen yleisön käytettäväksi. (K

Dunblane, Sask.

Halutaan

Kaksi suomen kieltä puhuvaa myyjätärtä heti.

Toronto Bargain Store,
Borgia St., Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Rakennuksiin käytettäviä niskasia, aitapaaluja ja polttopuita. Käykää katsomassa. (116

Nestor Antila,
53 Kirkpatrick St.,
Kirkland Lake, Ont.

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

I. S. SALO

Kulta- ja kelloseppä. ... kan työtä halvimmalla. Suuri ... timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur — Puh. N. 1259

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (M.Tr.
MATTI AHO

Kärsittekö fikillisiä tai pitkällisiä ruoansulatushäiriöitä, vatsakatarin, pahanhajuiseta hengityksestä, sydänpoltosta, huonosta vatsasta, liikahoisesta sydämestä, päänkivusta, pyörrytyksestä, hermostuneisuudesta, umpitaudista tai mitä tahansa vatsa-, maksa-, munuais- y.m. vaivoja. Kokeilkaa Gastric No. 41, jota käyttävät tuhannet lääkärit tänä päivänä Europassa, ihmeellisillä tuloksilla. Ei ole väliä mitä olette aikaisemmin kokeilleet, tilatkaa tänään Gastric No. 41. Ei ole vaarallista ... Jos ei apteekkarillanne ole sitä varastossa voitte tilata sitä suoraan valmistajilta, osoitteella: Laxal Med. Co., Box 963, Pittsburgh, Pa. (120). Älkää ottako sijaisaineita. Ne voivat vahingoittaa teitä. Suuri laatikollinen kestää ... kuukauden $5.35 — 3 laatikkoa ... kautta $10.00. Ei ole tämän lääkkeen vertaista — tulette hämmästymään, kokeiltuanne sitä.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1583

KOTIHOIDON AVULLA TERVEYTEEN! SUOMENKIELISILLÄ OHJEILLANI

Luonnollinen Ravintojärjestelmä .... $ .50
Maitoparannus .... .75
Raakaruokajärjestelmä 1.50
Paastoparannus 2.00
Vesiparannus 2.00
Hedelmät, Pähkinät ja Kasvikset lääkkeinä .... .50
Aurinko- ja Ilmakylvyt .... .50
Koti-Kiropratiikka .... .50
Koti-Kiropraktiikka, englanninkielellä .... .50
Iloisen mielen parantava vaikutus .... .50
Umpitaudin parannus 1.00
Reumatismin, Kylmän ja Influensan parannus 1.00
Lastenhoito 1.00
Naisten taudit 1.50
Luonnollinen Sukupuolielämä ja Ehkäisy 1.50
Sukupuolinen kykenemättömyys .... .75
Venееristen tautien uudet parannustavat 3.00
Hieromaoppi Perheiden Äideille ja Isille 3.00

Huom. Dollarin maksusta vastataan sairaiden kaikkiin persoonallisiin kysymyksiin. Kyselykaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään persoonallisia hoito-ohjeita.

Tilatkaa osoitteella:

DR. KOSKI'S HEALTH SERVICE,
Box 1197, San Francisco, Calif.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan todellisia suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. apteekkiliike Yhdysvalloissa—

E. G. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Juhliemme ja ohjelmatilaisuuksiemme järjestelystä

Kun on joutunut tekemään havaintoja juhlien ja ohjelmatilaisuuksien järjestelyihin nähden Amerikan suomalaisten keskuudessa, ei voi olla panematta merkille niitä suuria puutteellisuuksia mitä siinä ilmenee. Ottamalla nämä epäkohdat julkisen keskustelun alaiseksi, voitanee siinä suhteessa saada aikaan korjauksia.

Ensiksikin täytyy sanoa, että meidän tilaisuutemme ovat yleensä sangen kehnosti ilmoitettuja ja puutteellisesti valmistettuja. Ottakaamme esimerkiksi puhetilaisuudet. Allekirjoittanut on tehnyt havainnon, että jos on hanuritanssit tai näytelmätilaisuus taikka jokin markkina-iltama, innostuvat kirjeenvaihtajamme puustamaan niitä sanomalehdissämme palstamäärin. Kuvataan kuinka köykäinen ja räiskyvä tämä tilaisuus tulee olemaan. Mutta annappa olla, että puhuja on tulossa. Siitä ei muisteta kirjeenvaihtajamme mainita monilta kaan paikkakunnilta, ei ennen eikä jälkeen. Monasti ei panna edes minkäänlaista ilmotusta yhdistyksen kokoushuoneen seinille, ei siitä myöskään ilmoiteta ennakolta muissa kokoustilaisuuksissa. Puhetilaisuuden onnistuminen jätetään kokonaan sattuman varaan. Eipä edes yhdistyksen jäsenistö pidä velvollisuutenaan saapua ja olla siinä suhteessa esimerkillinen, puhumattakaan siitä että agiteeraisivat tilaisuuteen muita. Mutta vaikka paikalliset toverit eivät ole tehneet mitään tai hyvin vähän, odotetaan että puhujan pitäisi kyetä innostumaan ja onnistumaan tällaisten olosuhteiden vallitessa. Ja kuitenkin on kaikki ennakkovalmistelut, tilaisuuden järjestäminen ja yleisön osanotto juuri suuri tekijä puhetilaisuuden onnistumiseen. Jos puhuja näkee valmistelusta hyvää tahtoa, näkee kuulijakunnan kantajoukon olevan eloisan, niin hänkin voi imeä siitä innostusta ja pitää onnistuneen puheen.

Mitä tulee ohjelmatilaisuuksiimme, niin niihin nähden on yhtä kehnosti asian laita. Ensinnäkin ohjelma, on muutamia poikkeuksia lukuunottamatta huonosti valikoitua ja valmistamatonta ja esitetään heikosti ja kehnosti. Esimerkiksi, ohjelman esittäjä ilmestyy yleisön eteen ja ilman mitään valmisteluja, mikä kokoaisi yleisön paikoilleen esittää hän että "nyt on seuraava numero ohjelmassa puhe". "Seuraava numero" on tullut niin, tavanmukaiseksi, että ohjelman esittäjä esittää ensimäisenkin numeron "seuraavana". Ohjelman esittäjän tulisi ensinnä suorittaa vissit valmistelut. mikä kokoaisi yleisön paikoilleen ja asettaisi sen rauhassa istumaan ja valmistumaan vastaanottavaksi esitettävää ohjelmaa. Parhaana keinona tässä suhteessa olisi saada joko orkesterin soittoa tai pianonsoittoa. Mutta vaikka ympärillämme kasvaa nuoriso jolla on musikaallisia taipumuksia ja saa siinä suhteessa opetusta kouluissa sekä ottaen yksityistunteja, liian vähän käytetään nuorten apua moninaistuttamassa ohjelmaamme.

Yhtä paljon on taitamattomuutta ohjelman esityksen alkamisessa, samaa järjestelykyvyn puutetta ilmenee yleensä ohjelmanumeroiden järjestykseen asettamisessa. Aivan liian usein saa nähdä esitettävän sangen remuavan kupletin vakavan puheen tai jonkun muun vakavan ohjelmanumeron päälle. Kupleteilla jotka sisältävät hyvää huumoria, on paikkansa ohjelmistossamme, mutta jos ne esitetään sopimattomassa kohdassa ohjelmistossa särkee se tunnelmaa, minkä joku muu vakavampi ohjelmanumero on antanut.

Näiden edellävíitattujen seikkojen vuoksi on hyvin tärkeä, että ohjelman esittäjäksi nimitetään toveri, jolla on siihen kokemusta ja taipumusta tai sitten on tovereiden jotka tuohon toimeen joutuvat, otettava tehtävänsä vastuullisesti ja huolellisesti, koska ohjelman esittelyllä on tärkeä psykologinen vaikutus ohjelman kokonaisuuteen.

Katsokaamme sitten erikoisia juhlatilaisuuksia, sellaisia kuten Lenin juhla, Venäjän vallankumousjuhla, Vappujuhla. Useinkin puuttuu ohjelmasta ja valmisteluista sitä, mikä antaisi näille suurille juhlapäiville niille ansaitun leiman ja tehoisuuden. Puheissa kyllä jo miltei poikkeuksetta käsitellään päivän merkitystä ja sen velvoitusta meihin. Mutta puuttuu muita ulkokohtaisia valmistuksia. Harvoin näkee suomalaisissa Lenin-juhlissamme Lenin-kuvaa tai muita koristeita, mikä antaisi yleisölle tarkoitetun psykologisen vaikutuksen ja valmistaisi sitä hetken hartauteen ja vakavuuteen. Venäjän vallankumousjuhlista samoin puuttuu tunnuslauseita. Vapputilaisuus on samanlainen kuin muutkin tilaisuudet, ei mitään tunnuslauseita, ei mitään koristeita, jotka antaisivat juhlatunnelman.

Yleensäkin on haaliemme dekoratsioni laiminlyöty. Aina sama harmaa, pessimistinen vaikutus.

Yhdistysten vuosijuhlat, kymmenkaksikymmen- ja kaksikymmen-viisivuotisjuhlat laiminlyödään valmistella. Usein unohdetaan esittää nuoremmalle väelle ja myöhemmin mukaantulleille yleistä historiikkia, katsausta ja kokonaistaustaa toiminnastamme, millä olisi tärkeä vaikutus ja mikä kasvattaisi heitä tehtäviimme ja auttaisi paremmin niitä ymmärtämään.

Ulkoilmajuhlien valmistelut ovat myös monasti surkuteltavan kehnot. Päätetään vain panna toimeen 'piknekki', pyydetään puhuja ja jätetään kaikki muu menemään vanhaa latua ja ilman erikoisemmitta valmisteluitta. Ja kuitenkin ulkoilmatilaisuutemme voisivat muodostua juhlallisiksi ja vaikutukseltaan tärkeiksi. Harvoin viitsitään lyödä kokoon ohjelmakoroketta, josta esitys joko tuntuisi paljon juhlallisemmalta ja ulkoilmassa kuuluvammalta, puhumattakaan siitä että ohjelmakoroketta millään tavoin koristettaisi tai somistettaisi.

Sitten surkeaa kurin puutetta. Ei ole ensinkään harvinaista, että kuin toiset komitean jäsenet puuhaavat parhaansa mukaan ja ohjelman esittäjäkin on pyydellyt kasaan sievoisen ohjelmalistan, jäävät monet ohjelman suorittajat ilman minkäänlaista ilmoitusta pois tilaisuudesta tai sitten viime tingassa ilmoitten ei tulevansakaan esittämään lupaamaansa ohjelmanumeroa. Tällainen menettely on edesvastuutonta ja anteeksiantamatonta. Ja siitä on päästävä.

Miten voitaisi näitä epäkohtia poistaa? Miten saisimme yleisön innostuneina odottamaan ja tulemaan tilaisuuksiimme?

Ensiksikin, kaikki ohjelma-, juhla- ja näytöstilaisuutemme olisi ilmoitettava hyvin. Ei ainoastaan kirjoittamalla niistä kansankirjeissä, mutta ilmoittamalla paikallisesti lentolehtisillä, kokoustilaisuuksissa, plakaateilla eikä olisi ensinkään pahitteeksi, vaikka yhdistyksemme ottaisivat tavaksi enempi käyttää maksullisia ilmotuksia lehdissämme. Tosin monilla yhdistyksillä on hyvä tapa ilmoittaa omissa lehdissämme tilaisuuksistaan mutta näitä on valitettavasti vielä suhteellisesti vähän. Puhetilaisuudet on ehdottomasti ilmoitettava ja valmistettava myöskin hyvin.

Entäs ohjelman hankinta. Se on hankittava ja valmistettava erikoistilaisuuksiin päivän tarkoituksia vastaavaksi. Mutta mistä saada erikoista ohjelmaa?" kysyttänee. Sitä ei tietystikään voi saada yhtäkkiä, ellei ennakolta ole ryhdytty sellaisiin toimenpiteisiin että sitä on tilaisuus saada. Siksi tulemmekin tässä yhteen suureen epäkohtaan yhdistyksissämme. Vain perin harvoissa yhdist. pannaan huolta alaseurojen kehittämiselle. On saatava enempi orkestereja, enempi laulukuoroja. Enempi käytettävä nuoria musiikkioppia saaneita nuorikkojamme. Enempi yleensä harrastusta ja kekseliäisyyttä valmistaa ja hankkia huvittavaa, kasvattavaa, opettavaa ja kehoittavaa ohjelmaa. Sillä mitä ovatkaan esimerkiksi ulkoilmajuhlamme, ellei niissä ole soittokuntia, orkestereja ja kuoroja. Mitenkä paljon mielenkiintoa niihin lisäävätkään sirot voimisteluesitykset ja urheilukilpailut. Ja kuka voi väittää, etteikö esimerkiksi keskivaltioissa voida lukemattomille paikoille organisoida vähäisellä avunannolla ja alkuunpanolla nuortemme keskuudesta voimistelu- ja urheiluseuroja. Sama pitää paikkansa nuorten orkestereihin nähden.

Vähällä kekseliäisyydellä voidaan panna kokoon mainioita ohjelmaesityksiä, varsinkin erikoistilaisuuksiin. Tämän kirjoittaja mainitsee pari esimerkkiä. Viime kesäisissä Cloquetin nuorisokurssien lopettajaisjuhlissa esittivät muutamat tytöt tavattoman miellyttävän mutta samalla aatteellisesti kasvattavan ja tilaisuuteen sopivan vuoropuhelukuvaelman, heitellen vitsejä, pistäen välillä lauluksi, tanssiksi ja taas muuttaen puhelun vakavaksi poliittiseksi agitatsioniksi. Äsketiäin pidetyn Keskusosuuskunnan vuosikokouksen iltamissa esitti keskusosuuskunnan henkilökunnan nuoret varsin mainiosti sommitellun operetti-kuvoelman lauluineen, tansseineen ja keskusteluineen. Esitys oli mainiota propagandaa osuustoiminnan puolesta, yhdistettynä työväen lakkotaisteluun ja työväenliikkeen yleisiin luokkaharrastuksiin.

Miksi ei useammin pyydetä nuoriamme esiintymään? Miksi ei anneta heille tehtäviä? Miksi ei kehoiteta heitä nuorilla vilkkailla aivoillaan keksimään uutuuksia rikastuttamaan ohjelmistoamme ja siten vetämään lukuisempaa yleisöä tilaisuuksiimme?

Kieltämättä monin paikoin on olemassa vaikeuksia kunnollisen ohjelman hankinnassa. Mutta vaikeudet täytyvät muodostua kannustimeksi suurempaan yritteliäisyyteen. Ja yritteliäisyyden seurauksena tulee olemaan varmasti parempi ja monipuolisempi ohjelma tilaisuuksissamme. Emme saa kiteytyä pysymään vanhoissa kaavoissa. Me pyrimme luomaan uuden yhteiskunnan. Meidän täytyy niin muodoin kaikilla aloilla kasvaa uuden luojiksi. Ohjelmatilaisuuksiemme ja juhliemme järjestely kaipaa huutavasti tällaista uutuuden luomista. — H. P.

Lasten Kirja

TOINEN PAINOS.
Toimittanut ja kuvittanut
K. A. SUVANTO.

Kesäkoulut, lapset ja lasten vanhemmat ilolla tervehtivät uutta "Lasten kirjan" laajennettua painosta. Kirja sisältää 42 lyhyttä lukua. Ainehisto on enimmäkseen luonnosta: eläin-, lintu- ja kasvimaailmasta; luvut kirjoitettu hauskaan ja opettavaan muotoon, ja valaistu sopivilla kuvilla.

"Hauska kirja", käytettäväksi "Lasten kirjan" ohella lukukirjana, valmistuu noin kahden viikon kuluessa. Tilaamaan molempia!

Kesäkouluja perustamaan joka paikkakunnalle! Ohjelmisto ja suosituksia, mitä kirjoja voi kouluissa käyttää, lähetetään vapaasti.

Lasten kirja, sidottuna aistikkaisiin kansiin, maksaa vain $1.00. Lähettäkää tilaus ajoissa!

Kustantajat ja levittäjät:

ETEENPÄIN, Sta. A, Worcester, Mass.
VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.
TYÖMIES, Box 553, Superior, Wis.
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Työläisen veri

Kirj. P. Arskij — Suom. Petri

I

Pavlovskin kasarmilla vallitsi jännittynyt mieliala: odotettiin jotakin tavatonta.

Kaikki kävelivät kuin jotakin kuunnellen. Puhuttiin, että työläiset — opetuskomennuskunnan vääpelin Sohovin kertoman mukaan, — "tahtovat keittää puuroa". "Mutta en usko siitä tulevan mitään kunnollista, sillä kaikki voima on näissä, sanoi hän osoittaen kivääreitä, jotka oli asetettu riviin likaisen, kosteudesta kellastuneen seinän viereen.

Mutta tästä huolimatta alettiin kasarmilla puhua puoliääneen työläisten mahdollisesta esiintymisestä.

— Mutta ketäs vastaan he sitten aikovat esiintyä? — kysyi punastuen valkoverinen, viiksetön, sinisilmäinen, hyväsydäminen ja yksikertainen Ivan Mahototskin, opetuskomennuskunnan nuorin sotilas.

— Tietty, ketä vastaan — hymähti salaperäisesti Sohov, — ja katsahtaen varovasti ympärilleen lisäsi:

— Tsarismia vastaan, sinä pölkkypää...

— Vai sitä se on, — tuumi Mahototskin miettivästi päätään nyökyttäen.

— Mutta.. tai miten se niin?.. Sanokaamme esim. että... Onko se sallittua, kysyi hän heittäen avomielisen katseen sotilaihin mutta heidän synkät kasvonsa ilmaisivat selvästi, että hänen kysymykseensä ei vastata.

Kaikki ajattelivat itsekseen jännittyneinä ja haluttomasti vaihtoivat sanan parhaimman ystävänsäkin kanssa.

Lopulta annettiin opetuskomennuskunnalle määräys olla valmiina täysissä aseissa hälyytyksen varalta.

Kolme päivää ja yötä perätysten syötiin ja nukuttiin riisuutumatta; neljäntenä päivänä tuli määräys astua ulos kasarmista.

Edeltäpäin jo annettiin sotilaille muutamia kymmeniä lisäpatruunia yli tavallisen määrän.

Ennen kasarmista poistumista lersi kuin pommi opetuskomennuskunnan huoneisiin rykmentin päällikkö ja tervehtimättä "poikia" alkoi luetella "vanhaa ja uutta kahdeksi vuodeksi eteenpäin" — niinkuin pavlovskilaiset sanoivat.

— Miten sinä seisot? Entäs sinä? Niinkö tulee kivääriä pidellä.

Rykmentin päällikkö huusi ja meteli. Halusi mahdollisimman paljon peloittaa "lampaita" kuten hän aina sotilaita nimitti. "Lampaat" söivät lasisella rävähtämättömällä katseellaan päällikköä.

— Sinulta on remmi löysällä. Miksi et kiristä? Pirun nukke — ja päällikkö tuuppasi nyrkillä Mahototskinia mahaan.

Hän villiintyi yhä enemmän. Otsalle kohosivat punaiset täplät. Kasvot hehkuivat.

— Ja lenkitkin likaiset. Huomenna viideksi vuorokaudeksi arestiin, — kääntyi hän adjutantin puoleen.

Kun oli haukkunut koko komennuskunnan, alkoi päällikkö puhua, joka sanaa painostaen:

— Muistakaa velvollisuutenne. Kuultava ja täytettävä kaikki mitä päälliköt määräävät. Käskevät ampumaan — ampukaa. Patruuneja älkää säästäkö. Ne, jotka eivät tottele, ammutaan heti. Kuuletteko tyhmyrit. Ja nyt, — käyden — mars.

II.

Kun pavlovskilaiset saapuivat Nevskille, niin heille heti selvisi, että puuro, josta heille puhui vääpeli Sohov, — jo kiehuu.

Rinnassa tuntui sekava levottomuus. Tuntui, että kadulla valmistuu jotain suurta, tavatonta.

Paksu ja täyteläinen Sohov rypisti synkästi kulmakarvojaan ja kuunteli vaiteliaana päällikön määräyksiä, tämän polttaessa paperossia niinkuin ei mitään olisi tapahtumassa.

Mahototskin yksin oli rauhallinen, huoleton. Hänestä näytti siltä, että kaikki toisetkin kuten hän, eivät ajattele mitään erikoista ja katsovat tätä komennusta kuin tavallista velvollisuuttaan, joka on täytettävä, sillä niin on määrätty.

Mutta silti, kun sotilaita käskettiin hajaantumaan ketjuun ja heittäytymään maahan, Mahototskinin mieliala laski.

— Pyhät isät! Mitäs tämä tällainen on? Ja sitten äkkiä, kuin piikki, pisti kipeästi ajatus joka tuntui uskomattomalta. — Mutta jos käskevät ampumaan. Päällikkö sanoi, että patruuneja ei saa säästää. Ken ei tottele, se ammutaan... Mitenkä se niin?... Ketä rupean ampumaan?...

Mahototskin lojui lumessa ja päätti olla kysymättä naapuriltaan, joka oli kahden askeleen päässä.

— Mutta mitäs minä hupsu, en arvannut, — muisti hän äkkiä. — Kasarmissa puhuivat.... Ne ovat — työläisiä. Kai se niin onkin.

— Miksi me ryhdymme ampumaan työläisiä? Voi vihreä kuusi, — huokasi hän.

Hän rypisti pinnistyneesti otsaansa. Lopulta hänen päässään tuntui valkenevan.

— Kapina, — tuskin kuuluvasti kuiskasivat hänen huulensa. — No niin... Se se juuri onkin: kapinoivat ja lähtivät tsarismia vastaan, niin muistaakseni, puhui vääpeli... Mutta miksi he kapinoivat? — jatkoi hän ajatusta edelleen.

Mutta silloin näkyi illan hämärässä, lyhtyjen valossa, tyhjällä kadulla pisteitä, käyden yhä suuremmiksi ja suuremmiksi. Vähitellen ne yhtyivät yhdeksi mustaksi pisteeksi.

— Työläiset tulevat, — toisti hän koneellisesti, — nyt juuri... nyt... alkaa, — höpisivät hänen vaalenneet huulensa., Hän kuuli kun joku huusi jäätävällä äänellä.

— Tulta!

Edelleen pitelivät hänen kätensä lujasti kylmää kivääriä.

Luja isku päähän, jollakin raskaalla ja tylsällä. Mahototskin kääntyi ja näki edessään komentajan vihaiset silmät.

— Mitäs sinä hylkiö? — kihisi tämä hmpaiden välistä. — Etkö kuule komentoa. Ilmoitan rykmentin päällikölle, — ampuvat heittiön.

— Ja hän potkaisi Mahototskinia kipeästi kylkeen.

"Ampuivatkohan?... tappoivatkohan siellä ketä, vai ei?... ajatteli Mahototskin jännittyneesti, haparoiden päätään, johon iskusta kohosi kuhmu.

Sivukadulta näyttäytyi muutamia varjoja hyvin lähellä, niin lähellä, että Mahototskin voi nähdä heidän kiihtyneet kasvonsa ja erikoisella loisteella palavat silmänsä.

— Toverit, veljet — huusi lujasti yksi työläisistä. — Älkää ampuko. Te sotilaat olette veljiämme. Olemme kanssanne...

— Tulta! kuuli Mahototskin lyhyen komennuksen, kova kipu päässä pakoitti hänet kuumeisesti painamaan liipasinta.

Kuului kuiva kiväärien rätinä. Yksi työläisistä levitti kätensä, heilui ja kaatui hitaasti raitiotielle mutta toiset juoksivat nopeasti kaatuneen toverin luo ja kantoivat hänet sivukadulle.

Mahototskin tunsi koko ruumiinsa kylmenevän. Hän värisi, antamatta itselleen selvää käsitystä siitä mitä oli tapahtunut.

Hän ei kuullut uutta komentoa ja vain siitä, että sotilaat nousivat ja juoksivat eteenpäin hän arvasi, että hänen on tehtävä samoin. Nousi, piti kivääriä edessään ja koetti pysyä toisten tasolla.

Kun heittäydyttiin maahan, teki hän samoin.

Asetettuaan kiväärin lumeen, näki hän edessään tumman täplän, joka sähkölyhdyn valossa alkoi käydä yhä enemmän punertavaksi. Hänestä näytti, että tästä punaisesta täplästä nousee luja huumaava haju.

"Mitä tämä on?... Onko se tosiaankin — verta... Sen tapetun... haavoitetun toverin verta".

— Andrei Matveivitsh.. Mitenkä me kanssasi... Synnin teimme... Miten?

— Vie joukko Sadovoin kautta Marskentän yli kasarmin pääkäytävästä. — sanoi päällikkö lujasti.

Sotilaat lähtivät lujasti suljetuissa riveissä. Heidän kasvoillaan näkyi levottomuutta ja selittämätöntä pelkoa.

Erikoisesti kadotti varmuutensa ja rauhallisuutensa vääpeli Sohov.

— Siitä vasta puuro tuli, pojat, No no — sanoi hän suutaan vääntäen kääntymättä erikoisesti kenenkään puoleen.

— Mitä hän sillä? — kysyi Mahototskin Malyginilta, joka asteli hänen rinnallaan.

— Etkö kuullut mitä puhuivat?

— Mitä — kysyi Mahototskin.

— Sitä, että neljäs komppania kapinoi.

Mahototskin kääntyi ja tarttui kuumeisesti sinellin hihaan.

Päättävästi nykäsi Malygin kätensä.

— No — huokasi Mahototskin.

... Pirut.

Hän katsahti vasta sitten, kun sai kipeän tyrkkäyksen. Hän nousi hitaasti loi tylsän katseen raitiotien kiskoon ja lähti liikkeelle vetäen perässään kylmää kivääriä.

— Perkeleet... kirotut, — kuuli hän takanaan Malyginin äänen. — Vuodattivat veljesverta... turhaan, tyhjään mitä sitten tapahtui. Silmät hämärtyivät aivankuin niiden eteen olisi vedetty punainen kangas.

— Siinä sulle no, — hymähti vihaisesti Malyigin. — Se veliseni ei ole samaa kuin me...

Kun sotilaat olivat astuneet muutamia askeleita, pysähdytettiin heidät.

— Mutta mitäs Andrei Matveivitsh me... veti Mahototskin.

— Tyhmyri — keskeytti hänet Malyigin äkisti, mutta hänelle tuli halu ilmoittaa uutiset Mahototskinille ja hän jatkoi: — No niin, neljäs komppania sai kuulla, että me ammumme työläisiä — kivääreihin, ja pihalle... Mutta portista heitä ei laskettu. He — takaisin kasarmeihin ja hyppivät ulos akkunoista... Siellä heitä vastaan tuli rykmentin päällikkö revolvereineen, mutta he hänet pats, — ja valmis. Mutta oletko tullut kuuroksi kun et kuullut, kun komppanian päällikköilemme puhuttiin. Ajattelitko jotain?

— Niin, Andrei Matveivitsh, ajattelin ja siksi... en kuullut sitä.

— No niin, veli... Siten se kävi Nyt he antavat niskaan mitä kuuluu...

— Kuka — säikähti Matotskin...

— No meidän pavloskilaisemme. neljäs komppania, sinä käsittämätön. Tfyi sinua... Malyigin sylkäsi kiroten.

— Se on varma... tosi...

Heitähän on kahdeksan tuhatta — kuuli Mahototskin takanaan.

— Itse olemme syyssä — puhui Malyigin synkästi.

— Niin meille piruille pitääkin... Älä vuodata veljesverta... Sodassa — myöskään...

Sotilaat vietiin asuntoihinsa ja käskettiin olla riisumatta. Nälkäisinä ja viluissaan he hajaantuivat kasarmiin

Kaikki kuohutti heidän asemansa epävarmuus ja painava tunne suoritetusta rikoksesta.

Kun aamu valaisi akkunat, kuului ovien takana lujaa ääntä ja melua. Kaikki tulivat he tarkkaavaiseksi. He kuroittivat kaulaansa kuin villit pedot ja kuuntelivat mitä tapahtui ulkona. Melu kävi yhä kovemmaksi. Lopulta aukenivat ovet leveästi ja kynnyksellä näkyi ryhmä neljännen komppanian sotilaita.

— Hei, te pojat. Astukaa ulos... Älkää pelätkö... Eiliset synnit annamme anteeksi, tai tuomitsemme — sitten nähdään...

— Ulos. Nopeasti. Kiväärit mukaan.

— Miten? Miksi Mihin? — kuuluivat hämmästyneet ja pelokkaat kysymykset.

— Perästä selvitämme. — Aikaa ei ole.

— Mutta miksi heitä kiusata — huudahti iso ruskeapartainen sotilas, jota sanottiin "Virstaksi". — Katsokaa kaikki pehmenivät. Täytyy valistaa. Pojat, vallankumous on puhjennut. Kuuletteko! Kaikista tehtaista ovat poistuneet. Nyt lähdemme linnoitukseen vapauttamaan tovereitamme neljännestä komppaniasta, heidät vangittiin viime yönä, — yhdeksäntoista miestä. Ehkä he eivät ole enää elossakaan. Teloitettu... Mutta siellä nähdään.

— Ymmärsittekö pojat?

— Ymmärsimme — vastasivat kaikki kuorossa.

— Ja nyt linnoitukseen kuin yksi mies, toverilllisesti — huusi koko voimallaan vahvasta rinnastaan ruskeapartainen.

Troitskin sillalla tuli jo eturiveissä tieto, että Petropavloskissa nostettiin valkoinen lippu ja he ovat valmiit antautumaan.

Hiljenevä Marseljeesi kohosi uudella voimalla. Kuolemattoman vallankumoushymnin sanat kaikuivat Nevan yläpuolella kauaksi — kauaksi.

Mahototskin, vaikka ei osannutkaan sanoja, lauloi myöskin ja tuntemattomat sanat tuntuivat niin ihmeellisiltä läheisiltä ja miellyttäviltä. Hänen sisällään joku kasvoi, kohosi ja lauloi, ja vain syvällä — siellä kaikkein salaisimmassa — liikkui jotain kiduttavan kauheaa jota ei enään koskaan voi unhoittaa: tummanpunainen läiskä lumessa, jonka muistaminen poltti kuin tuli, suru ja pelko raskaasta ja pahasta teosta.

Avioliittolait Yhdysvaltain eri valtioissa

Russell Sage Foundation järjesti joku aika sitten erityisen komitean tutkimaan avioliittokysymystä Yhdysvaltain eri valtioissa. Komiteaan kuuluivat Mary A. Richmond, Ford S. Hall ja Geoffrey May. Komitea on julkaissut lyhennetyn selostuksen tutkimuksiensa tuloksista kysymyksessä olevasta suhteesta.

Ensinnäkin pistää silmään, että ainoastaan 24 valtiossa on voimassa määräys, että avioliittoon yhdistämisen täytyy toimittaa seremonmuodossa, s.o. vihkimisen kautta. Muissa valtioissa on avioliitto laillinen liitto ilman virallista vihkimistä, todistajia ja rekordeerattua sopimusta, kunhan asianomaiset itse sopivat yhdessäelämisestä avioliiton tarkoituksella. Tällaiset "Common Law" avioliitot ovat vielä laillisia sellaisissakin suurissa ja kehittyneissä valtioissa kuin New Yorkin, Ohion, ja Pennsylvanian valtioissa. Huomautetaan kumminkin, että tätä "Common Law" tapaa käytetään sangen vähän, se kun tuo mukanaan hankaluuksia.

Lapsiavioliitot

Vaaditun avioliittoiän suhteen on olemassa suuria eroavaisuuksia. Jos vanhemmat antavat luvan, voi 12 vuoden ikäinen tyttö mennä avioliittoon seuraavissa valtioissa: Coloradossa, Floridassa, Idahossa, Louisiannassa, Mainessa, Tennessessa ja Virginiassa. Muissa valtioissa on korkeampi ikävaatimus tyttöjen suhteen avioliittoon pääsylle, tavallisesti 14—16 vuotta, vaikka kahdessatoista valtiossa, joissa alin ikäraja avioliitolle on 16 vuotta, eräät tuomarit voivat toimittaa vihkimisen nuoremmankin kanssa, jos eräät asiat niin vaativat ja sellainen katsotaan suotavaksi. New Hampshiren valtiossa on alin ikäraja tytön avioliittoon pääsylle 18 vuotta, kaksi vuotta korkeampi kuin missään muussa valtiossa koko maassa.

Vanhempien taikka kasvattajan suostumus vaaditaan jokaisessa valtiossa, jos jompikumpi avioliittoon pyrkijöistä on nuorempi kuin laki säätää avioliittoon pääsylle.

"Lapsimorsiamet" näyttävät olevan yleisempiä ulkomailla syntyneiden kuin maassa syntyneiden kesken, ja kaikkein yleisimpiä Italiassa syntyneiden tyttöjen joukossa. Toimeenpannut tutkimukset osoittavat, että lapsimorsian-avioliitot useimmissa tapauksissa päättyvät onnettomasti, sillä nuori vaimo useassa tapauksessa sortuu taikka syntyy perheseikkauksia, kun perheen nuori emäntä on liian lapsekas käsittämään perhetehtäviä taikka liian heikko niitä toimittamaan. Siten suuri osa sellaisista avioliitoista päättyy avioeroon taikka perheasioita selvittelevissä oikeuksissa.

Russel Sage Säätiön tutkijakomitea on sitä mieltä, että tytön avioliittoon menemisen ikäraja riippuu suuressa määrin ilmanalasta, sillä kehitys täysi-ikäisyyteen riippuu siitä.

Mutta huomautetaan, että sen ei missään valtiossa saisi olla 16 vuotta alempi, ja missä se on alempi, se tulisi korottaa vähintäin 16 ikävuodeksi pohjoisissa valtioissa vieläkin korkeammaksi. Komitea huomauttaa, että opettajien velvollisuus olisi puhua tästä asiasta tyttöoppilaille, että nämä käsittäisivät avioliiton merkityksen puhtaasti ruumiilliseltakin kannalta.

Avioliittolupakirjaa pidetään avioliittotodistuksena

Komitea sai tutkimuksissaan selville, että varsinkin ulkomailta tulleiden, mutta maassa syntyneidenkin kesken usein pidetään avioliittolupakirjaa todistuksena siitä, että on mennyt avioliittoon. Tällaiset erehdykset eivät ole lainkaan harvinaisia. Vaikka "Marriage License" on ainoastaan virallinen oikeus mennä avioliittoon uskovat monet avioliittoon aikovat sitä avioliittotodistukseksi, kun heille esitetään tarkat kysymykset erinäisten asioiden suhteen, ja niin he elävät miehenä ja vaimona avioliittoon menemisen lupakirjalla siinä uskossa että heillä on oikea vihkimätodistus. Joissakin tapauksissa on tuollaisella erehdyksellä ollut vakavat seuraukset, kun on myöhemmällä tullut kysymykseen kummankin lailliset oikeudet omaisuuteen taikka muut sellaiset. Perintokysymyksissä sellaisista erehdyksistä on ollut surullisia seurauksia. Siksi esittääkin komitea, että lisenssivirastojen tulisi joka tapauksessa selittää, että lupakirja ei ole sama kuin avioliittotodistus. Ja niiden ulkomaalaisten, jotka asian tilan tuntevat, tulisi siitä puhua tuttavilleen, niin että se seikka yleensä tulisi tunnetuksi.

Rahankiskomista avioliittoasioissa

Komitea sai tutkimuksiensa kautta selville, että kahdenkymmenenyhdeksän valtion 57 kaupungeissa taikka kauppalassa on olemassa n.k. avioliittomarkkinapaikkoja ("marriage markets"), joissa keinotellaan avioliittovihkimisillä. Paikalliset viranomaiset, joilla on oikeus toimittaa avioliittovihkimisiä, palkkaavat runnareita, jopa hankkivat vihittäviä kaduilta ja kujilta, rautatieasemilta, jopa junistakin. Taikka taasen nämä viranomaiset ilmoittelevat raitiovaunuissa j.n.e. että he ovat valmiit toimittamaan avioliittoon vihkimisen kysymättä liian paljon ja tinkomatta asioita, joihin asianomaiset eivät ole halukkaita vastaamaan.

Eräässä kaupungissa toimi kaksi rauhantuomaria tällaisessa nopeasti vihkimisen ammatissa. Heillä oli raitiovaunuissa ja muissa yleisissä paikoissa seuraavanlaiset ilmoituskortit: "Armaani, ole valmis kello neljä. Menemme........ missä tuomarit........ vihkivät meidät ja vetävät umpisolmun."

Tuollaisetvihkijä t käyttävät vielä tapaa, että tekevät sopimuksen täksiajurin kanssa, joka saa vissin maksun jokaisesta vihittävästä parista, jonka tuo asianomaiseen paikkaan vihittäväksi. Eräässä kaupungissa oli lisenssitoimiston hoitaja järjestänyt niin että hän kirjoitti avioliittolupakirjoja virkatunnin päätyttyä, mutta vaati silloin 5 dollaria lupakirjasta. Muutamassa kaupungissa oli eräs kultaseppä hankkinut notarion oikeudet ja ilmoitti ikkunassaan, että hän toimittaa ilmaseksi avioliittolupakirjan jokaiselle morsiusparille, joka ostaa sormuksen ja muut morsiuskultansa häneltä.

Keinottelua avioliittoon vihkimisessä tapahtuu monella eri tavalla kaikenlaisten juhlahommailujen yhteydessä, kauntinnäyttelyjen, kenttäjuhlien, matkustusten j.n.e. kun sellaisilla tahdotaan houkutella ihmisiä tilaisuuteen ja siten heiltä rahat. Ovatpa teatterit, atleettiset seurat ja muut arvotkaammatkin laitokset alentuneet käyttämään vihkimisiä syöttinään rahankeinotteluksi. Houkuteilakseen yleisöä uintinäytöksiin, on ilmotettu, että se ja se pari vihitään vedessä. Samalla tavalla on toimitettu vihkimisiä lentokoneessa suuren yleisön nähden. Kaikilla niillä on rahankeinottelun tarkoitus jossain muodossa, joskus selvemmin havaittavissa joskus vaikeammin.

Vaikka sellaiset eivät ole teknillisesti laittomia ja luvattomia, lausutaan sellaisista vihkimisistä ankaria tuomioita Russel Sagen Säätiön komitean raportissa.

Lupakirjain antajat ja vihkijät

Komitean selostuksen mukaan on Yhdysvalloissa noin 178,000 henkilöä, jotka tavalla tai toisella ovat osallisia avioliittosolmujen tekemisessä. Niistä on 10,000 lupakirjojen antajia ja heidän apulaisiaan. Sitten on 30,000 pappismiestä, joilla on vihkimisen oikeus; lisäksi on 30,000 siviiliviranomaista, jotka saavat toimittaa vihkimisen, ja vielä 7,650 valtioiden lainlaatijakuntien jäseniä.

Komitea ehdoittaa, että eräänlaisia uudistuksia tulisi saada aikaan avioliittolaissa, joilla poistettaisiin keinottelu ja rahankiskominen niiltä, jotka avioliittoon menevät. Niinpä esitetään, että ennen lupakirjan antamista tulisi olla viiden päivän väliaika ilmoittautumisen ja lupakirjan antamisen välillä; että lisenssimaksu kokonaan poistettaisiin ja tehtäisiin se maksuttomaksi, että jokaiseen kaupunkiin perustettaisiin kunnallinen vihkimäkappeli, jossa vihkiminen toimitetaan virallisesti joko aivan ilmaiseksi taikka pienestä maksusta. Rauhantuomarit ja papit usein kiskovat liian korkeita vihkimismaksuja sellaisiltakin, jotka menevät avioliittoon tyhjin käsin. — F. L. I. S.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

—— VÄLITTÄÄ ——

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, 1/2 v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, 1/2 vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, 1/2 vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, 1/2 vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, 1/2 v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, 1/2 v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; 1/2 v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; 1/2 v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; 1/2 v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI. 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, 1/2 v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, 1/2 v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, 1/2 vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA. Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS. Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 1/2 vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, 1/2 vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, 1/2 v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, 1/2 vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, 1/2 v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, 1/2 vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL". Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMESTA

HUIJAUSTA UUDISRAIVAUSPALKKIOILLA

Pohjan Voimalle ovat eräät Pohjolan maanviljelijät kertoneet, että siellä harjoitetaan huijausta uudisraivauspalkkioilla. Uudisviljelyspalkkiota oli m.m. eräälle haukiputaalaiselle luvattu maksaa jo viime vuonna, mutta niitä ei suoritettu huolimatta siitä, että raivaus oli suoritettu. Kun sitä alettiin periä, asetettiin vaatimuksia uudesta mittauksesta ja oli tarkastuskirjoihin merkityt raivaustyöt paljon pienempinä kuin ne todellisuudessa olivat. Monien mutkien kautta ovat sitkeimmät maanviljelijöistä saaneet pyytämänsä raivauspalkkiot. Samanlaista on sattunut Kuivaniemelläkin. Pohjanmaan talonpojat ovat katkeroituneet tällaisen narripelin johdosta.

ELÄMMEKÖ KESKIAJASSA?

Viime kuun 22 pnä oli Suistamon talvikäräjillä käsiteltävänä yleisen syyttäjän Konsta Noroa vastaan nostama jumalanpilkkajuttu. Noro oli viime uudenvuoden juhlassa pitänyt Suistamon Jalovaarassa puheen, jonka syyttäjä katsoi Jumalaa pilkkaavaksi. Kihlakunnanoikeus tuomitsi Noron "Jumalan pilkkaamisesta ja häväistyksestä" kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Noro passitettiin lääninvankilaan.

Elämmekö keskiajassa? — T. T.

OHRANA TOUHUAA KEMIN SEUDUILLA

V.k. 23 p:än aamuna pidätti ohranan agentti Ahtola Kemin asemalla etelään menevältä junalta miehen joka sittemmin osoittautui olevan tov. Keikkala. Keikkalan matkatavarat nuuskittiin tarkkaan ja vietiin hän sen jälkeen Kemin poliisiputkaan. Kaikkiin tiedusteluihin tov. Keikkalan kohtalosta kieltäytyi poliisi ja ohrana antamasta mitään selvyyttä.

Seuraavana päivänä laskettiin kuitenkin toveri Keikkala vapaaksi. Pohjan Voiman tietämän mukaan tullaan häntä syyttämään luvattomasta ampuma-aseen hallussapidosta sekä luvattoman kirjallisuuden hallussapidosta ja levittämisestä. Keikkalan kotona pidetyssä kotitarkastuksessa ei ohranalle kelpaavaa mitään löytynyt.

Samanaikaisesti ovat ohranan miehet käyneet myöskin vierailuilla Tornion Röytässä, josta heidän olisi pitänyt huhujen mukaan saada huoneen alle kätkettynä kiellettyä kirjallisuutta. Porvarillisten lehtien tietämän mukaan pitäisi tämän kirjallisuuden olla Amerikassa painettua "Suomen luokkasota"-nimistä historiallista teosta, jonka Suomen ohrana on katsonut vaaralliseksi, vaikka sitä myydään Amerikassa kaupoissa vapaasti. Röytässä ovat myös ohranat ahdistelleet m.m. työmies Pekka Kaurasta, luvaten tulla uudestaankin "vierailulle".

UUSI TUBERKULOOSISAIRAALA ETELÄ-KARJALAAN

Etelä-Karjalan tuberkuloosiparantolahankkeen puolesta, jonka takana on 45 Viipurin läänin kuntaa, on jätetty valtioneuvostolle anomus, että puheenalaisen parantolan rakentamista varten otettaisiin ensi vuoden menoarvioon avustukseksi 12,750,000 markan suuruinen määräraha. Parantola on suunniteltu rakennettavaksi Rauhan piirimielisairaalaan lähelle Salpausselän etelänpuoleiselle rinteelle ja aluksi 200 potilasta varten.

HUUTAVA VILJANPUUTE PUDASJÄRVEN SIURUALLA

Pohjan Voimalle kirjoitetaan Siurualta, miten siellä on ennenkuulumattoman kova syömä- ja siemenviljan puute. Talonpoikien vero- ja velkataakka lisääntyy vuosi vuodelta. Ansiotyöt, joihin luotettiin, ovat tuottaneet täydellisen pettymyksen.

Siemenviljan hankintakysymys on paikkakunnan asukkailla tämän hetken kieroin kysymys. Paikallisen pienviljelijäin katokomitean toimesta on kerätty tilastoa siementarpeista ja osoittaa tilasto, joka käsittää 27 maanviljelijää, seuraavaa: ruista 1,320 kg; ohraa 1,550 kg; kauraa 790 kg. Tämä siemenmäärä olisi saatava mahdollisemman pian, s i611:.läl dollisemman pian, sillä se aika, jolloin siementä tarvitaan, on piakkoin käsillä. Kaiken lisäksi on kysymys siitä, että kuinka viljaa saadaan, kun kenelläkään ei ole varoja.

Tilannetta ei voi auttaa lainoilla. Kun niiden ehdot ovat vielä asetetut mahdottomiksi. Viljan tulee ostamaan korkeammalla hinnalla kuin vapaakaupassa ja uudet velkataakat karttuvat talonpojan hartioille. Talonpojat eivät tiedä keinoa, mihin turvautua.

LIPPUKIELTO JÄLLEEN

Uudenmaan läänin maaherra on julkaissut kuulutuksen, jossa neljänsadan markan sakon uhalla kielletään rakennuksilla, aluksissa, kulkueissa, juhlissa ja muissakin julkisissa tilaisuuksissa sekä muuten yleisön nähtävissä pitämästä sellaisia lippuja, standaareja tai muita samantapaisia laitteita, jotka niihin sisältyvän tunnuslauseen, kuvallisen esityksen, tunnus- tai muiden merkkien kautta ovat omiansa loukkaamaan lakia tai hyviä tapoja.

Tällä nähtävästi ollaan jälleen pyrkimässä entiseen surullisenkuuluisaan lippukieltoon, jolla työväen jopa puhtaasti punaisetkin liput olivat m.m vappukulkueissa kielletyt.

SORTAVALAN LOTTAJOHTAJA KAPALALAUTAAN

Sortavalan lottasvärdien johtaja neiti Anni Jaatinen on vangittu Sortavalan Puikkolassa ja passitettu Viipuriin lääninvankilaan. Vangitsemisen syyksi on ilmoitettu uskottujen varojen kavaltaminen, joka lienee tapahtunut erään asuintalon vuokrien kantajan ominaisuudessa. Kysymyksessä lienee myös jokunen väärennys. Poliisi kieltäytyy antamasta lähempiä selvityksiä.

TAAS OHRANA SOTILAIDEN KIMPUSSA VIIPURISSA

Mikäli T. T. on saanut tietää, on Viipurissa Neitsytniemellä majailevassa Kenttätykistörykmentissä neljä viikkoa sitten ohranan toimesta vangittu sotilasnuorukainen Sulo Hyökki, kotoisin Viipurista. H. lienee joutunut sotaväkeen pakosta, kuten tavallisesti toisetkin "asevelvolliset". Lähempiä syitä vangitsemiseen ei tiedetä.

TYÖLÄISILLE EI ANNETA ELINKEINON HARJOITTAMISOIKEUTTA

Maaliskuun 22 p:nä anoivat Salmista kotoisin olevat A. Meriläinen ja V. Koverskoi kalastuslupaa kalastamista varten Laatokalla myöskin Neuvostoliiton aluevesillä.

Nimismies kirjoittikin asianomaisen anomuksen Salmin rajavartioston esikunnalle ja siis olivat asianomaiset henkilöt siinä uskossa, että heille annetaan elinkeinon harjoitusoikeus. Mutta niin ei käynytkään, vaan antoi nimismies v.k. 19 p:nä asiaa koskevan anomuksen ja kalastajain seuran suositukset Meriläiselle ja Koverskoille, selittäen, ettei rajakomendantti katso voivansa myöntää asianomaisille lupaa, kieltoa millään lailla perustelematta. Tulkoon mainituksi, että molemmat asianomaiset ovat Salmin kunnanvaltuuston jäseniä, joten elinkeinon harjoittamisen estäminen tuntuu sitäkin kummallisemmalta.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa
S. 302 eli N. 743
VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE
(THE BRILLIANT)
230 Simpson St., FORT WILLIAM, ONT.
226½ Arthur, St., PORT ARTHUR, ONT.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

POJAT
Kun tulette rantoihin niin pistäytykää Kurikan palloruumassa.
294 Bay Street,
PORT ARTHUR . ONTARIO

HUOM.!
Siistejä kahden miehen huoneita vuokrattavana 145 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. (K
K. Immonen

Huomatkaa!
Ajanmukaisia huoneita saatavana, vasta valmistuneessa talossa.
E. ja A. RANTA,
350 Bay St., Port Arthur, Ont.

Olen avannut
jalkineiden korjausliikkeen, 276 Bay St., Port Arthur, jota suosittelen arvoisalle yleisölle. Miesten puolipohjat ja korot $1.50. Naisten $1.
HJALMAR HUMPPI

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kolliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, kolliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .50
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Työläinen! Älä unohda että velvollisuuksiisi kuuluu tilata Vapaus

Uudet kevätvaatetustarpeet nyt varastossamme

Meidän miesten vaatevarasto on tänä vuonna laajempi ja parempi kuin se on milloinkaan ollut. Suuri valikoima lippalakkeja, uudemmat kuosit, hinta $1.50. Hattuja hinnoitettu $3.00 ylöspäin. Kevät alusvaatteita $1.75 puku. Uudemman malliset päällypaidat, parempaa pitoa varten, kravattinauhat, sukat, kengät, j.n.e. on varastossa.

Päättäkää nyt, että seuraava pukunne on "Union" tekoa. Katsokaa että puvussanne on "Union" nimimerkki. Tämä takaa teille hyvän työn, kestävyyden ja pysyvän värin.

JOHN PALO
290 Bay Street Port Arthur, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Secord St. —— Port Arthur, Ont.

Koksia — Kolia — Polttopuita
Alamme on välittää parhaat polttoaineet kaksoiskaupungeissa kohtuhinnoilla. Soittakaa NORTH 431.
Pikainen palvelus saatavana tarvittaessa.
Suomalainen Liike
P. WANSON — COAL & WOOD
OFFICE 277 JOHN ST. PUHELIN 431N.
PORT ARTHUR, ONT.

John Aarnion LIHAKAUPPA
319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

HILLOJA
Tähän aikaan vuodesta ruokakaappi alkaa näyttää tyhjälle, sillä olette käyttäneet kaikki marja- ja hedelmähillot jotka valmistitte viime syksynä.
Meillä on täydellinen varasto hedelmiä ja marjoja joko kannuissa tai kokonaisina, myöskin jämiä ja marmelaadia, sisältäen mansikka, vaaraimia, kirsikka, persikka, päärynä, ananas, y.m. Hedelmiä salaatteja varten.
Hedelmäin laji on erikoisen hyvä ja jokainen kannu tai pullo on taattu. Teidän tilauksenne ovat tervetulleita.
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
LEIPOMO: Phone S. 3788

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvoitusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

ASIOITSIA
Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.
RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
282 BAY ST. — PORT ARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 911

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT
624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri
Toht. ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST., W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KKL)

PORT ARTHUR, ONT.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja), 276 Bay St. (K)

PITKÄTUKKAISIA MIEHIÄ JA naisia halutaan Laken parturisapassa, 276 Bay Street.

FORT WILLIAM, ONT

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Savanne.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co. 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont. Puhelin Ad. 3198. (MK)

SUOMALAINEN LUONNONLÄÄKÄRI, 85 Huron Street, puhelin Trinity 9885J, Toronto, Ontario, Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip. Erikoisala: Reumatismi, hermohäiriöt ja niiden aiheuttamat taudit, unettomuus, finnit ja syylät, miesten salaiset. Käsin-, koneellista ja sähköhierontaa. Valo- ja violettisädehoitoa. Kasviskeittokirja 164 siv. "Kasvisruokaa kaikille" $1.00 saa tilata yllä main. osot. Kosmas Kiiskinen, luont. terveysh. neuvoja.

RUOKAA JA ASUNTOA SAAPI aina kohtuhinnoilla. Olivia Kauhanen, 47 Widmer St., Toronto, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

VANCOUVER, B. C.

RUOKAA JA ASUNTOA SAATAVANA 571 Homer St., Vancouver, B. C. Tov. Kalle Klemola. (K

Halutaan tietää

Halutaan tietää, missä nykyään oleskelee entinen träppitoverini Kusti Venttala? Jos satut tämän ilmoituksen huomaamaan tai jos joku hänen tuttavistaan huomaa, niin olisi hyvä ja kirjoittaisi osotteella: (115

Mr. Tatu Wäänänen,
350 Albert St. W., Soo, Ont.

Missä on tuttavani Albin Leikas? Jos huomaat tämän, niin heitäpäs kirjeellä tai jos joku hänen tuttavistaan huomaa tämän, tekisi niin hyvin ja lähettäisi hänen osotteensa. (115

Mr. Aarne Tissari,
373 Albert St. W.,
Sault Ste. Marie, Ont.

Jos kenellä sattuu olemaan tiedossaan nykyinen osoite tai tietää jotain viimeisen kuluneen puolen vuoden aikana miehestä Artturi Kuokkanen, synt. Jyväskylässä. Kuokkalan viimeinen osoite Canadassa Mattice, Ont. Pyytäisin ystävällisimmin ilmoittamaan osoitteella: (115

Enni Partanen,
Maitland, Ont.

Sudbury

VAPAUDEN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään torstain t.k. 16 p iltana, alkaen kello 7.30. Erittäin tärkeä asia. Saapukaa kaikin ja ajallaan.

KISAN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään torstai-iltana kello 7.30 ip. haalilla. Jokaisen jäsenen saavuttava, sillä nyt on järjestettävä urheilullinen puoli osaston kesäjuhliin ja ne ovat ensi kuun 8 ja 9 pnä.

"POHJOLAISIA"

Tuo kaunis kansannäytelmä esitetään Liberty-haalilla t.v. lauantai-iltana. Omituista, mutta totta, että tätä näytelmää ei ole esitetty vielä koskaan ennen haalillamme huolimatta sen arvokkuudesta. "Pohjolaisia" kuuluu niihin "Tukkijoen" tapaisiin kansannäytelmiin, joita halulla tahdotaan nähdä yhä uudestaan ja uudestaan. Tuskimpa lienee tälläkään paikkakunnalla ja sen ympäristössä ainoatakaan henkilöä, joka ei olisi sitä nähnyt jo montakin kertaa; siitä huolimatta haluavat he nähdä sen Liberty-haalinkin näyttämöltä esitettynä. Sen kansanomainen meininki monine erilaisine henkilö-tyyppeineen on juuri se josta yleisö pitää. — Kun tarkastatte henkilöluetteloa huomisessa lehdessä olevasta maksullisesta ilmoituksesta, niin huomaatte siinä puolisenkymmentä nimeä huomattavilla osilla, jotka ovat vanhoja "tekijöitä", muilta paikkakunnilta tänne muuttaneita, jotka ei ole juuri sanottavasti koskaan esiintyneet näyttämöllämme. Osien jako on tällä kertaa vaatinut tavallista huolellisempaa harkintaa, mutta uskon, että siinä on koko lähelle osuttu oikeaan. — Hankkikaa ajoissa lippunne etukäteen poikatalolta ja Seppälän saunalta. — Salttu.

Levack Mine

TOVERIT LEVACKISSA

Ottakaapa huomioon, että ensi lauantaina tulee Creighton osaston näytelmäseura sinne vierailemaan, jolloin esitetään Eino Leinon historiallinen draama "Lalli". Itse tapahtuma on jokaiselle tuttu Suomen historiasta. Ja Eino Leinon kirjallisessa tuotannossa on "Lallilla" pysyvä paikkansa syvänä ja voimakkaana taideteoksena. Joten kaikki lauantai-iltana Levackin haalille sitä katsomaan.

Tanssihaluisille on vielä tilaisuus pyörähdellä vähän aikaa, sillä kappale alkaa täsmälleen 8.30 ja loppuu 10.30. Sisäänpääsy 50 senttiä.

Garson Mine

OSUUSRUOKALAN PERUSTAMISHANKKEET GARSONISSA

Asiaan innostuneiden toimesta kutsuttiin yleinen kokous koolle t.k. 12 p:ksi naisjaoston vuokraamalle haalille, jossa tov. E. Alho avasi kokouksen, selostaen osuusruokalan perustamisen tärkeyttä paikkakunnalle.

Kokous valitsi keskuudestaan puheenjohtajan ja kirjurin, jonka jälkeen käytiin keskusteluun osuusruokalan perustamisesta Garsoniin. Kokouksessa vallitsi innostunut mieliala, että osuusruokala on perustettava juuri nyt tällä hetkellä, jos tahdotaan saada itsellemme puhdas ja ravitseva ruoka.

Kokous valitsi keskuudestaan kuusihenkisen toimikunnan, jonka tehtäväksi annettiin jäsenten keräys y.m. toimenpiteet asian alkuvalmistuksissa.

Kokouksessa toimitettiin jäsenten koemerkintä, joka osoitti yleistä liittymistä osuusruokalaan. — Siis toverit! Eteenpäin mars! Käykäämme kerta yhteisvoimin, yhteisymmärryksin rakentamaan, perustamaan liikettä, liikettä sellaista, josta saamme itsellemme hyötyä, ja jossa voimme vaatia itsellemme puhtaan ja kunnollisen ruuan.

Seuraava kokous päätettiin pitää ensi sunnuntai-iltana kello 8 samassa paikassa, johon kehoitan tovereita saapumaan viimeistä miestä myöten, sillä asia on tärkeä ja myöskin kiireellinen. — E.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Maankaivo Urakka

Suomalaisen Järjestön omistamalla tontilla, Dr. Mulliganin talon ja Gardner Brothers autoliikkeen välillä, Elm kadulla, Sudburyssa, annetaan maankaivo urakalla tehtäväksi. Maa on kaivettava niin laajalti, että tilaan voidaan rakentaa 100 jalkaa pitkä ja 45 jalkaa leveä rakennuksen kellarikerros. Kaivauksen syvyys tulee olla 10 jalkaa 6 tuumaa Gardnerin sementti- ja tiilikerroksen rajasta ja kaikkialta yhtä syvä. Kaivajain on pidettävä huoli, että maa ei pääse vierymään niin että sementtiformujen teko tulee vaikeaksi. Työn pitää valmistua viimeistään kolmessa viikossa siitä päivästä kuin urakka on annettu ja on urakoitsijan annettava tyydyttävä takaus siitä, että työ tulee aikanaan ja kunnollisesti suoritettua.

Tarjoukset on jätettävä sisälle t.k. 16 päivään mennessä.

Teettäjä jättää itselleen täydet valtuudet hyväksyä tarjouksista minkä hyväksi näkee, hintaan katsomatta.

Tarjoukset voidaan jättää Vapauden konttoriin, nimellä Maankaivourakka.

Sudbury, Ont., tuokok. 10 p., 1929.

Finnish Organization of Canada, Inc., Komitea.

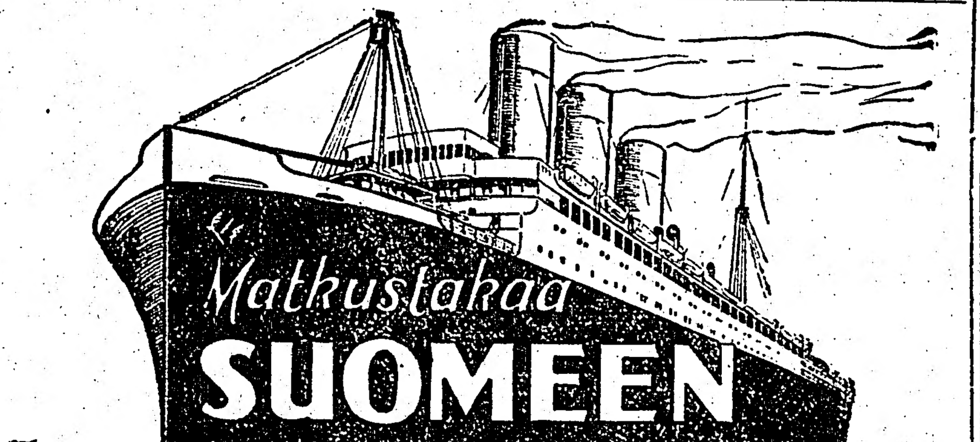

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 15| Kesäk. 12| Heinäk. 10	MONTROSE
Toukok. 29| Kesäk. 26| Heinäk. 24	MONTCALM
Kesäk. 6| Heinäk. 2| Elok. 1	*MONTCLARE
Kesäk. 14| Heinäk. 5	DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 18| Elok. 15*	METAGAMA

LIVERPOOLIIN

Toukok. 17| Kesäk. 14| Heinäk. 20	MELITA
Toukok. 24	METAGAMA
Toukok. 31| Kesäk. 27	DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk. 3	DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 19| Heinäk. 12| Elok. 9	MONTROYAL

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Toukok. 17| Kesäk. 14| Heinäk. 20	MELITA
Toukok. 24| Kesäk. 22	METAGAMA
Toukok. 31	DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk 3**	DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 8**| Heinäk. 4	MINNEDOSA
Heinäk. 12| Elok. 9	MONTROYAL

QUEBECISTA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 21| Kesäk. 11	EMPRESS OF AUSTRALIA
Toukok. 28| Kesäk. 18	EMPRESS OF SCOTLAND
Heinäk. 2| Heinäk. 23	EMPRESS OF AUSTRALIA
Heinäk. 9| Heinäk. 30	EMPRESS OF SCOTLAND

*Poikkeaa Cobh'issa.
**Ei käy Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific

• Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain [illegible]. Vaihdetaan missä tahansa.

"Elämän koulu"

Neljässä näytöksessä. Kirj. YRJÖ HEILALA.

— ESITETÄÄN —

S. J. Port Arthurin Os. Näyttämöltä

Lauantaina toukok. 18 pnä

Henkilöt:	Esittäjät:
YRJÖ LÄHDE, konttoristi	L. Hjorth
LAHJA, hänen vaimonsa	H. Hjorth
LAURA, heidän tyttärensä	Miss Tuominen
ROUVA KAISLA, Lahjan äiti	Mrs. Oksman
HARMAALA, asianajaja, Lahjan eno	A. Kari
KALLE KAIJALA, liikemies	F. Ekman
EVA CORANDER	Aune Malin
I SALAPOLIISI	F. Tuominen
II SALAPOLIISI	J. Ketola
NIMISMIES	F. Tuominen

Alkaa kello 8.45 illalla

Liput etuk. 35c., ovella 40c.

Aino Koistinen

— antaa —

Suomalaisen Kansanlaulu-Illan

STANLEY HAALILLA
MONTREAL, QUE.

Sunnuntaina t.k. 19 pnä klo 8 ip.

Sisäänpääsyt 35c—50c.

REMUA! REMUA!

Port Arthurin Sarjailtamien

Sovinto-Juhlat

Maanantaina, toukok. 20 pnä
Kello 8.30 illalla kokoonnutaan Arthurin pikkuhaalille

Ensin suoritetaan noin parikymmentä numeroa mitä monipuolisinta ohjelmaa, joka kestää noin kello 11. Kuullaan myös tulokset kilpailuista. Sitten alotetaan

Roimat TANSSIT

Neljän soittajan säestyksellä. Tätä riemua kestää kello 3 tiistaiaamuun.

Kutsumme kaikkia juhlavieraiksemme sovintojuhlille!

Sisäänpääsy 25 senttiä

Lainoja Halutaan

SUOM. JÄRJESTÖN TORONTON OSASTO haluaa rahaa lainaksi uuden haalin rakennusta varten. Lainoja otetaan vastaan kymmenestä dollarista ylöspäin kuuden prosentin korolla. Toverit! Lainatkaa omaan liikkeeseenne ja nauttikaa kaksinkertainen hyöty.

957 Broadview Ave., Toronto, Ont. (6-1

HUOM.!

Hyvä työ halvat hinnat,
takkeihin tehdään pulskat rinnat.
Pidetään myös siitä huoli,
että tulee soma takapuoli.

Housut tehdään justiin mittaan,
liivi kyllä aina fittaa.
Vanhat risat täällä fiksaa,
joissa ei tarvitse uutta mittaa.

Tutustua saatte meihin,
kunnollisiin kraatareihin!

L. Kunnas & M. Viitanen

281 BAY ST., PORT ARTHUR, ONT.

Dunblanen Suomalainen Garage

Täydellinen Garage-liike: gasolinia, öljyä, greasia, auton osia, myös battery-palvelus. Myy Ford ja Chrysler autoja, John Deere'n, Hart Parr'n ja Oliver Corn koneita. (K

Vikki Harjula, omistaja

PUHELIN 31 — DUNBLANE, SASK.

Kenkienkorjausta

Haetaan ja palautetaan ilman maksutta

Norris Shoe Repair Co.

Puhelin 1068 — Sudbury, Ont.

Me korjaamme kengät tehtaiden tavalla.

PALVELUKSESSAMME ON SUOMALAISIA SUUTAREITA, JOTKA PALVELEVAT TEITÄ

Meidän kenkienkorjaushinnat ovat sueraavat:

	1-luokan	2-luokan
Miesten puolipohjat, naulattu	$1.25	$1.00
Miesten puolipohjat, neulottu	1.50	1.25
Naisten puolipohjat	1.25	1.00
Naisten tavalliset puolipohjat	1.00	.75
(Huom.: Me emme puolipohjaa naisten kenkiä naulaamalla, ainoastaan neulomalla.)		
Miesten kenkien korot nahkasta	.50	
Miesten kenkien ropessikorot	.50	.40
Naisten kenkien korot nahkasta	.40	.30
Naisten kenkien ropessikorot	.40	.35
Poikasten naulatut puolipohjat, kokoja 1, 2 ja 3	1.00	.75
Poikasten puolipohjat, naulattu, kokoja 4 ja 5	1.10	.90
Poikasten kenkien korot, nahkaset tai ropessiset	.50	.40
Tyttösten neulotut puolipohjat	.85	.75
Korot, nahkasta tai ropessista	.40	.35
Lasten kenkien korot	.20 ylös	
Lasten puolipohjat	.35 ylös	

Muita korjauksia kohtuhinnoilla

Erikoisalamme on hienojen kenkien korjaus.

Me maksamme postilähetys- tai rahtikulut palauttaessamme kengät, jotka ovat lähetetty kaupungin ulkopuolelta. Kengät palautetaan 24 tunnin sisällä.

Me haemme ja palautamme kaikki kenkienkorjaukset Sudburyssa.

Käymme Copper Cliffissä ja Conistonissa joka päivä.

Olette tervetullut tarkastamaan liikettämme. Se olisi teille mielenkiintoinen, siksi — että Canadassa ei ole toista kenkienkorjausliikettä, joka on varustettu niin monella ja nykyaikaisilla koneilla kuin meidän. Se on todellisesti kenkienkorjaustehdas.

Soittakaa 1068 ja meidän kuljetusauto hakee kenkänne. Me teemme tarvittavan työn ja palautamme kenkänne korjattuna ja kiillotettuna lyhyessä ajassa. Kokeilkaa meitä. Ette voi verrata ketään toista korjausliikettä meidän kanssa, sillä me olemme ainoat kaupungissa jotka korjaavat kenkiä

Goodyear Welt systeemillä

NORRIS SHOE REPAIR CO.

Puhelin 1068 — Sudbury, Ont.

Me korjaamme kenkiä paremmin ja halvemmalla.

Turkisnahkoja halutaan träppärit

Lähettäkää turkisnahkanne meille

A. LAFRANCE

8 Durham St. — Sudbury, Ont. — Mackey rakennuksessa

Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa.

— Puhelin 242 —

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se elvoittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikot kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki .... Valtio ....